ACTIEPLAN

Sociale Fraudebestrijding

2022

SIOD
SOCIALE INLICHTINGEN- EN OPSPORINGSDIENST

INHOUDSTAFEL

Voorwoord 6

Inleiding 8

Overzicht van de types acties in het Actieplan 2022 10

Overzicht per type actie 11
Overzicht per type fraude 11
Overzicht per fase in de handhavingsketen 12
Overzicht van de dekkingsgraad van de strategische doelstellingen 13
College voor de fiscale en sociale fraudebestrijding 13

1. Strategische Doelstelling: Sociale fraude en sociale dumping verminderen door de Europese en internationale samenwerking te versterken. 14

Programma Sociale Dumping 14
Programmadoel 1: Het opzetten van een gemeenschappelijke informatiecampagne ter preventie van sociale dumping 14
Programmadoel 2: Snellere en betere detectie van gevallen van sociale dumping 21
Programmadoel 3: het opzetten van doelgerichte onderzoeken en controles in sociale dumping 22
Programmadoel 4: Het uitwerken van een effectieve sanctionering 28
Programmadoel 5: Efficiënte en effectievere invordering en terugvordering 29

2. Strategische Doelstelling: Het waarborgen van het concurrentie-vermogen van onze bedrijven en daarmee het garanderen van eerlijke concurrentie. 31

3. Strategische Doelstelling: Een inclusieve arbeidsmarkt creëren die de veiligheid en de gezondheid op het werk garandeert voor alle werknemers. 33

3.1. Operationele Doelstelling: Aanpak van de misbruiken over het gebruik van de COVID-19 (steun)-maatregelen 33
3.2. Operationele Doelstelling: Detectie t.a.v. risico's aangaande welzijn en gezondheid verbeteren 37
3.3. Operationele Doelstelling: Controle op (nieuwe) flexibele arbeidsvormen 39

4. Strategische Doelstelling:
Versterking van de inspectiediensten om te zorgen voor een grotere capaciteit om op te treden en een grotere slagkracht 41
4.1 Operationele Doelstelling:
Strijd tegen georganiseerde sociale fraude en sociale criminaliteit: mensenhandel 41
4.2 Operationele Doelstelling:
De strijd tegen niet aangegeven arbeid en tegen bijdragefraude met inbegrip van social engineering 45
4.3. Operationele Doelstelling:
Strijd tegen de schijnstatuten (schijnzelfstandigheid/schijnwerknemers) 51
4.4. Operationele Doelstelling:
Strijd tegen het onterecht toekennen van uitkeringen (uitkeringsfraude) 53
4.5. Operationele Doelstelling:3
Strijd tegen de fictieve prestaties van zorgverstrekkers 57

5. Strategische Doelstelling:
Vereenvoudiging van de administratie (met inbegrip van de digitalisering), de wetgeving en verbetering van de informatie om de transparantie te vergroten, onbedoelde onregelmatigheden te voorkomen en social engineering te bestrijden 58
5.1. Operationele Doelstelling:
Gericht sensibiliseren binnen bepaalde (niche) domeinen om de compliance te verhogen. 58
5.2. Operationele Doelstelling:
Digitalisering en uniformisering van de processen i.f.v. een gelijkmatige rapportering en een betere samenwerking 59

6. Strategische Doelstelling:
Verhogen van het risico om gepakt te worden en verbeteren van de effectiviteit van de sancties. 61
6.1.Operationele Doelstelling:
De bestaande tools en gegevensuitwisselingen verder digitaliseren 61
6.2.Operationele Doelstelling:
Meer inzetten op detectie via datamatching en -mining technieken 66
6.3.Operationele Doelstelling:
Ontwikkeling van een risicogebaseerde aanpak 67

7. Strategische Doelstelling:
Het voorkomen van sociale fraude 68
7.1. Operationele Doelstelling:
Het verzamelen van statistische gegevens en het (laten) verrichten van studies en onderzoek naar de arbeidsomstandigheden en de arbeidsmarkt, van macro- tot microniveau 68
7.2. Operationele Doelstelling:
De sectorale aanpak voortzetten en inzetten op het actualiseren van de bestaande afspraken en het verruimen van de preventieve tools. 70

Definities en gebruikte afkortingen 73
Definities 73
Gebruikte afkortingen 74

SIOD
SOCIALE INLICHTINGEN- EN OPSPORINGSDIENST

VOORWOORD

De focus in het Actieplan sociale fraudebestrijding 2022 blijft net zoals in het Strategisch Plan 2022-2025 liggen op sociale dumping en op samenwerking met de sociale partners en de regionale, nationale en internationale partners van onze sociale inspectiediensten.

Het Actieplan sociale fraudebestrijding 2022 is opgebouwd rond de 7 strategische doelstellingen van het Strategisch Plan 2022-2025, waarbij het voorkomen van fraude en inzetten op een inclusieve arbeidsmarkt nu afzonderlijke strategische doelstellingen zijn.

Met verscherpte aandacht wordt ingezet op het bestrijden van de sociale dumping in de transportsector. Dit gebeurt door de concretisering op het terrein van het nieuwe Mobility Package en in nauwe samenwerking tussen onze sociale inspectiediensten, de SIOD en met de European Labour Authority (ELA)

Dit kristalliseert zich in een gemeenschappelijke communicatiecampagne en in concrete Joint & Concerted Actions op het terrein.

1.500 van 10.000 controles voorzien in het kader van de SIOD-acties worden toegespitst op het goederenvervoer (dat zijn er 600 meer dan in 2021).

De nieuwe trend waarbij derdelanders via malafide constructies naar België worden gedetacheerd, krijgt bijzondere aandacht: specifieke targets werden vastgelegd om een minimaal aantal onderzoeken te oriënteren op dergelijke fenomenen.

Van de geplande 2000 onderzoeken naar sociale dumpingonderzoeken zullen er minstens 200 gericht worden op de Braziliaanse filières en minstens 400 op de detachering van derdelanders.

Onze sociale inspectiediensten blijven uiteraard ook controleren op de misbruiken van de COVID-19 (steun)-maatregelen.

Niemand twijfelt nog aan de preventieve werkwijze van onze inspectiediensten en de preventieve effecten van hun inspecties. De specifieke flitscontroles per sector worden daarom opnieuw voorzien. Hun informatief en preventief karakter maken daarbij inherent deel uit van interventiemix die de inspecties hanteren.

Flitscontroles worden voorafgaand meegedeeld aan de sociale partners en gepubliceerd op de website van de SIOD.

Ook 2022 kondigt zich aan als een bijzonder jaar, waarin het conflict tussen Rusland en Oekraïne naast de Covid-pandemie zal wegen op onze bedrijven en hun werknemers. Onze inspectiediensten werken uiteraard steeds binnen onze maatschappelijke context en bijgevolg hebben zij een verscherpte aandacht voor de arbeidsomstandigheden en de economische uitbuiting van vluchtelingen, met inbegrip van de vluchtelingen uit Oekraïne. Tevens zal er ook aandacht zijn voor de moeilijke economische situatie waarin onze bedrijven en hun werknemers vandaag opereren. De interventiemix en de werkgeverpiramide zijn hierbij een belangrijke leidraad om de juiste accenten te leggen.

Tot slot willen we graag afsluiten met een dankwoord aan iedereen die elke dag opnieuw in vaak moeilijke omstandigheden de strijd aangaat tegen sociale fraude en sociale dumping. Hun inspanningen vertalen zich in onmiddellijk zichtbare, maar vaak ook onzichtbare financiële resultaten.

Controles, boetes, veroordelingen hebben immers ook, alsmede een belangrijk preventief en afschrikkend effect dat we niet uit het oog mogen verliezen.

We vinden het dan ook belangrijk dat de inspectiediensten hun werk in goede omstandigheden kunnen blijven uitvoeren en willen dan ook blijvend investeren in bijkomende mensen en middelen.

Pierre-Yves Dermagne
Vice-eersteminister en minister van Economie en Werk

Frank Vandenbroucke
Vice-eersteminister en minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid

Vincent Van Quickenborne
Vice-eersteminister en minister van Justitie en Noordzee

David Clarinval
Minister van Middenstand, Zelfstandigen, KMO's en Landbouw, Institutionele Hervormingen en Democratische Vernieuwing

INLEIDING

In het kader van het beleid van de strijd tegen de sociale fraude en de illegale arbeid wordt door het strategisch comité, onder leiding van de regeringsleden die bevoegd zijn voor de bestrijding van de sociale fraude, een strategisch plan voor de bestrijding van sociale fraude opgesteld. Dit strategisch plan heeft betrekking op een periode van vier jaar en houdt rekening met de bestuursovereenkomsten van de Openbare Instellingen van de Sociale Zekerheid en de federale overheidsdiensten[1].

Dit strategisch plan werd ter goedkeuring voorgelegd aan de Ministerraad, die het op 4 februari 2022 heeft goedgekeurd. Het strategisch plan wordt jaarlijks verder geconcretiseerd in een operationeel actieplan voor de bestrijding van sociale fraude.

Het operationeel actieplan bevat onder meer:

- de individuele controleacties;
- de gemeenschappelijke controleacties;
- nieuwe beleid - en operationele acties[2].

Het operationeel actieplan werd ter goedkeuring voorgelegd aan het strategisch comité en het Ministerieel Comité voor de Fraudebestrijding.

In uitvoering van het Strategisch Plan 2022 – 2025 voor de strijd tegen sociale fraude en sociale dumping van de Regering De Croo I wordt jaarlijks een actieplan sociale fraude goedgekeurd door de Regering. Dit strategisch plan stelt voor een periode van 4 jaar het strategisch referentie- en beleidskader vast voor de strijd tegen de sociale fraude en sociale dumping. Wetenschappelijke onderbouwing, programmawerking en samenwerking zijn de sleutelbegrippen doorheen het gehele plan.

Het actieplan 2022 met als titel “Strijd tegen de sociale fraude en sociale dumping ” is het resultaat van een actieve en constructieve bijdrage van diverse federale én regionale instellingen en diensten. Het voorgestelde actieplan geeft uitvoering aan artikel 2 van het Sociaal Strafwetboek.

Het actieplan 2022 “Strijd tegen de sociale fraude en sociale dumping” beoogt zowel de arrondissementscellen, de Sociale Inlichtingen- en opsporingsdienst (SIOD) alsook de verschillende (inspectie)diensten.

Het voorliggend actieplan vormt tevens het sociaal luik van het actieplan van het College voor de fraudebestrijding met het oog op de samenwerking met andere departementen voor wat betreft de actiepunten die betrekking hebben op coördinatie en een betere en internationale samenwerking.

Vanuit het actieplan 2022 “Strijd tegen de sociale fraude en sociale dumping” werden dus actiepunten voorgesteld aan en opgenomen in de werking van dit College.

1 *Artikel 2 Sociaal Strafwetboek.*
2 *Idem*

Dit actieplan heeft als doel om een overzicht te geven van de prioritaire acties die in 2022 zullen worden ondernomen om de fraude inzake de sociale bijdragen en/of sociale uitkeringen te bestrijden.

Er werd verder gebouwd op de risico-evaluatie gevoegd bij het Strategisch plan om het operationeel actieplan meer te onderbouwen zoals het Rekenhof in haar studie naar voor heeft gebracht. Deze risicoevaluatie oriënteert de acties in de richting van prioritaire fraudefenomenen.

De prioritaire acties worden gelinkt aan de 7 strategische doelstellingen van het Strategisch plan:

1. Sociale fraude en sociale dumping verminderen door de Europese en internationale samenwerking te versterken.
2. Het waarborgen van het concurrentievermogen van onze bedrijven en daarmee het garanderen van eerlijke concurrentie.
3. Een inclusieve arbeidsmarkt creëren die de veiligheid en de gezondheid op het werk garandeert voor alle werknemers.
4. Versterking van de inspectiediensten om te zorgen voor een grotere capaciteit om op te treden en een grotere slagkracht.
5. Vereenvoudiging van de administratie (met inbegrip van de digitalisering), de wetgeving en verbetering van de informatie om de transparantie te vergroten, onbedoelde onregelmatigheden te voorkomen en social engineering te bestrijden.
6. Verhogen van het risico om gepakt te worden en verbeteren van de effectiviteit van de sancties.
7. Het voorkomen van sociale fraude.

Dit actieplan kan maar correct worden gerealiseerd voor zover de noodzakelijke middelen ter beschikking worden gesteld. Voor nieuwe initiatieven zullen de gebruikelijke procedures gevolgd worden.

OVERZICHT VAN DE TYPES ACTIES IN HET ACTIEPLAN 2022[3]

Het Actieplan bestaat uit een geheel van (beleids)acties met het oog op de realisatie van de vooropgestelde strategische doelstellingen zoals opgenomen in het strategisch plan van de Regering. Bepaalde acties zijn volledig nieuw (zie toevoeging “NEW”), andere betreffen eerder de herneming of continuering van het voorgaande jaar (recurrent).

Bij elke actie in dit Actieplan staan enkele van onderstaande 11 icoontjes. Deze icoontjes duiden tot welk type actie de actie behoort (3 types), welk(e) type(s) sociale fraude bestreden worden met deze actie (3 types), en in welke fase(n) van de handhavingsketen deze actie speelt (5 fases).

Type actie (3)	
	Beleidsinitiatief
	Gemeenschappelijke actie
	Specifieke actie
Type fraude (3)	
	Loon- en arbeidsvoorwaarden (incl. welzijn op het werk)
	Bijdragefraude
	Uitkeringsfraude
Fase in de handhavingsketen (5)	
	Preventie
	Detectie
	Controle
	Sanctie
	Invordering

Deze visualisatie kan worden geïllustreerd aan de hand van onderstaand voorbeeld. Zo staan bij actie 3, “Uitwerken van een mediacampagne ter preventie van sociale dumping in de transportsector”, de volgende icoontjes:

3 *Cfr. Advies MH/JC/AS 877-2022 van de HRZKMO over het ontwerp van operationeel plan Sociale Fraudebestrijding, dd. 04/04/2022 en Advies 2022/06 van het ABC over het ontwerp van operationeel plan voor sociale fraudebestrijding 2022, dd. 06/05/2022.en Advies 01/2022 van de Academici over het ontwerp Actieplan Sociale Fraudebestrijding 2022, dd. 28/03/2022.*

De weergegeven icoontjes zijn diegene die relevant zijn voor deze actie. Actie 3 is aldus een actie van het type “Gemeenschappelijk”, waarbij “Loon- en arbeidsvoorwaarden”, “Bijdragefraude” en “Uitkeringsfraude” bestreden worden, en speelt een rol in de fase “Preventie”van de handhavingsketen.

Deze sectie geeft een kort overzicht van de types acties in het Actieplan 2022, en dit volgens drie verschillende dimensies: per type actie; per type fraude; en, per fase in de handhavingsketen.

Overzicht per type actie

Het Actieplan Sociale Fraudebestrijding 2022 bestaat in totaal uit 76 acties. Van die 76 acties zijn er 11 acties beleidsinitiatieven. 24 acties zijn specifieke acties, wat betekent dat ze door één instelling worden uitgevoerd. De 41 gemeenschappelijke acties worden door verschillende instellingen in samenwerking uitgevoerd.

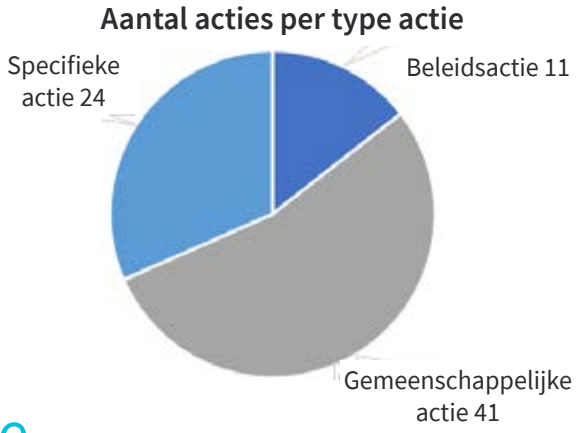

Overzicht per type fraude

Een gelijkaardige analyse kan gemaakt worden voor wat betreft de types fraude die bestreden worden door de acties in dit Actieplan. Zo bestrijden 48 acties fraude op vlak van loon- en arbeidsvoorwaarden, inclusief welzijn op het werk. 47 acties bestrijden uitkeringsfraude, terwijl 50 acties bijdragefraude bestrijden. Aangezien meerdere acties bijdragen in de strijd tegen verschillende van deze types fraude, is de som van het aantal vermelde acties hier meer dan het totaal van de acties.

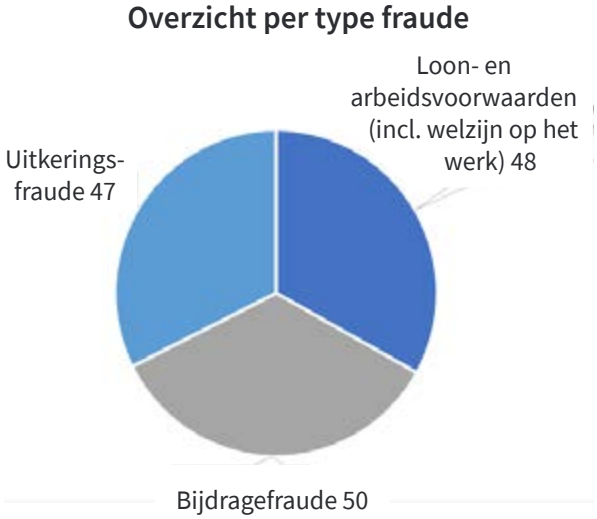

Overzicht per fase in de handhavingsketen

Tot slot kunnen de acties ook onderverdeeld worden volgens de fase(n) van de handhavingsketen waarin deze acties een rol spelen. De handhavingsketen omvat vijf fasen, die samen het volledige traject van de strijd tegen de sociale fraude omvatten. Het betreft hier preventie, detectie, controle, sanctie en invordering.

In het Actieplan 2022 zijn 27 acties relevant voor de preventieve fase, en 11 acties voor de detectiefase. Het merendeel van de acties, in totaal 35, speelt een rol in de controlefase. Tot slot spelen voor de sanctiefase 3 acties mee en voor de invorderingsfase 1 actie mee. Aangezien meerdere acties bijdragen aan de strijd tegen de sociale fraude in verschillende fasen van de handhavingsketen, is de som van het aantal vermelde acties ook hier meer dan het totaal van de acties.

Het is evenwel belangrijk om te vermelden dat, conform het Strategisch Plan 2022 – 2025, de acties binnen de fasen van de handhavingsketen zoveel als mogelijk rekening dienen te houden met de principes van de interventiemix en de werkgeverspiramide[4].

Alle acties zijn geordend volgens de fasen van de handhavingsketen. De acties die niet binnen het programma sociale dumping vallen, zijn per operationele doelstelling geordend van preventie naar invordering[5].

Aantal acties per fase in de handhavingsketen

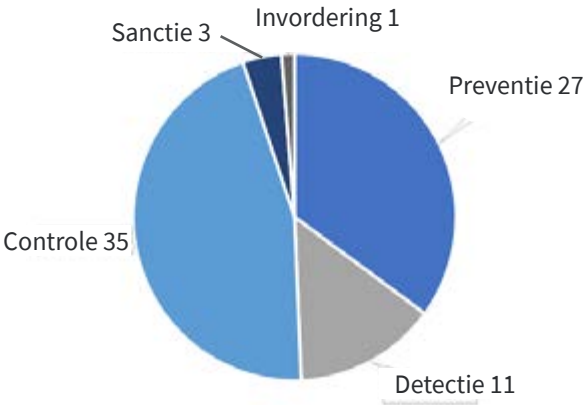

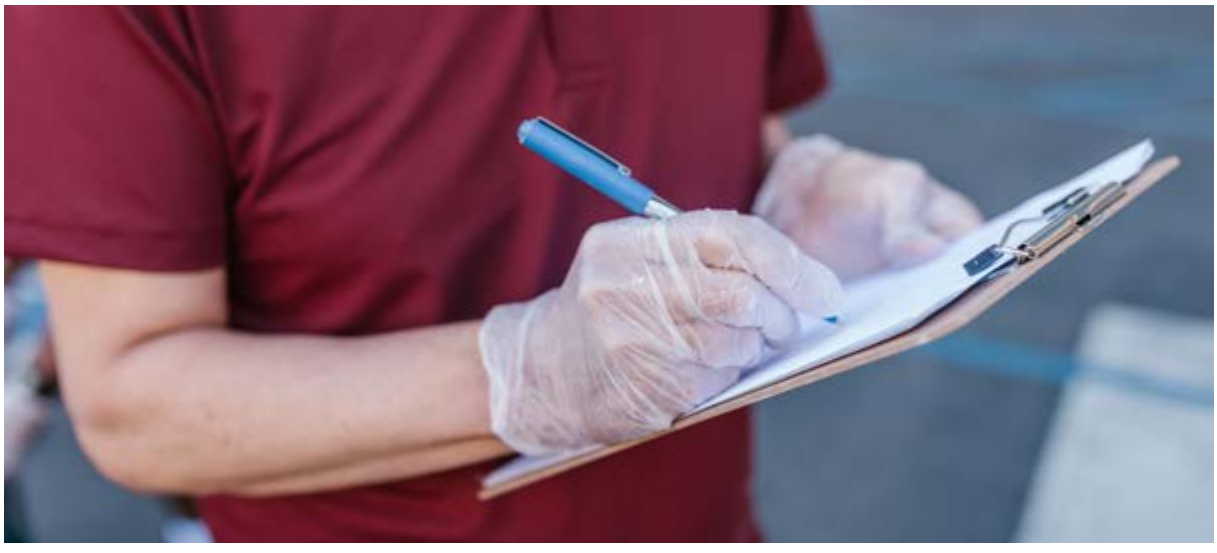

4 *Cfr. Advies MH/JC/AS 877-2022 van de HRZKMO over het ontwerp van operationeel plan Sociale Fraudebestrijding, dd. 04/04/2022 en Advies 2022/06 van het ABC over het ontwerp van operationeel plan voor sociale fraudebestrijding 2022, dd. 06/05/2022.*

5 *Cfr. Advies 01/2022 van de Academici over het ontwerp Actieplan Sociale Fraudebestrijding 2022, dd. 28/03/2022.*

Overzicht van de dekkingsgraad van de strategische doelstellingen

Er zijn 7 strategische doelstellingen opgenomen in het strategisch plan van de Regering

- **SO1: Sociale fraude en sociale dumping verminderen door de Europese en internationale samenwerking te versterken.**
- **SO2: Het waarborgen van het concurrentievermogen van onze bedrijven en daarmee het garanderen van eerlijke concurrentie**
- **SO3: Een inclusievere arbeidsmarkt creëren die de veiligheid en de gezondheid op het werk garandeert voor alle werknemers.**
- **SO4: Versterking van de inspectiediensten om te zorgen voor een grotere capaciteit om op te treden en een grotere slagkracht.**
- **SO5: Vereenvoudiging van de administratie (met inbegrip van de digitalisering), de wetgeving en verbetering van de informatie om de transparantie te vergroten, onbedoelde onregelmatigheden te voorkomen en social engineering te bestrijden.**
- **SO6: Verhogen van het risico om gepakt te worden en verbeteren van de effectiviteit van de sancties.**
- **SO7: het voorkomen van sociale fraude.**

	ACTIES* (NEW)
SO1	22 (10)
SO2	4 (0)**
SO3	9 (7)
SO4	26 (6)
SO5	4 (1)
SO6	10 (1)
SO7	5 (2)
Totaal	**76 (27)**

** het totaal per strategisch objectief waarvan het aandeel nieuwe acties tussen haakjes (…)*
*** dit betreffen allen beleidsacties*

College voor de fiscale en sociale fraudebestrijding

De acties binnen dit plan maken zoveel mogelijk deel uit van de initiatieven in het kader van de werking van het College voor de strijd tegen de fiscale en sociale fraude en hun actieplannen. Met name het eerste actieplan (10/4/'21) telde 29 actiepunten en wordt verder uitgerold in 2022 daarnaast is ook een tweede actieplan (15/4/'22) gelanceerd dat focust op internationale fraude en complexe fraudeconstructies en telt 25 actiepunten.

U vindt in dit plan de link met de collegewerking via volgend icoontje en een passend bijschrift (als voorbeeld):

Dit initiatief maakt tevens deel uit van initiatieven in het kader van de werking van het College voor de strijd tegen de fiscale en sociale fraude.

1. STRATEGISCHE DOELSTELLING:

Sociale fraude en sociale dumping verminderen door de Europese en internationale samenwerking te versterken.

De programmawerking inzake sociale dumping maakt tevens integraal deel uit van het Actieplan van het College voor de strijd tegen de fiscale en sociale fraude via projectfiche F20

In uitvoering van het Strategisch plan wordt hiervoor ingezet op de Programmawerking en hierbij rekening houdend met de interventiemix binnen de handhavingsketen.

Programma Sociale Dumping

Programmadoel 1:
Het opzetten van een gemeenschappelijke informatiecampagne ter preventie van sociale dumping

Acties in 2022

NEW Actie 1: De omzetting van de EU-richtlijn 2020/1057 tot vaststelling van specifieke regels met betrekking tot Richtlijn 96/71/EG en Richtlijn 2014/67/EU wat betreft de detachering van bestuurders in de wegvervoersector in Belgisch recht

Deze wet legt de specifieke sectorale regels vast voor de detachering van bestuurders in het commerciële wegvervoer en voor de effectieve handhaving van deze regels. De bedoeling is om het evenwicht te bewaren tussen de vrijheid van ondernemers om grensoverschrijdende diensten te verlenen, het vrije verkeer van goederen, correcte arbeidsvoorwaarden en de sociale bescherming van de bestuurders.

Operationeel doel:	**Het omzetten van de nieuwe Europese regelgeving binnen de sector van Internationale wegvervoer tot vrijwaring van de eerlijke concurrentie, de correcte arbeidsvoorwaarden en de sociale bescherming van de bestuurders**
Indicator:	**Goedkeuring in het parlement**
Product:	**Wet**
Betrokken actoren:	**Beleidscellen - sociale partners - sociale inspectiediensten**
Projectleider[6]:	**Beleidscel Dermagne**
Effectmeting:	**Rapport (kwantitatief + kwalitatief)**
Middelen:	**Folders, publicaties over de wet, resultaten van uitgevoerde inspecties….**

6 *Verantwoordelijke rapporteur.*

NEW Actie 2: Gerichte kennisdeling t.a.v. het internationaal wegvervoer (samenwerking & Europese sociale regelgeving)

Bijdragen tot een betere grensoverschrijdende samenwerking en naleving van de Europese sociale regelgeving, specifiek in de sector van het Internationaal Wegvervoer, via een betere kennisdeling over het bestaan en de werking van ELA, en diens mogelijke bijdragen in dit kader.

Via een gericht seminarie over ELA, diens werking en zijn mogelijke bijdragen tot het faciliteren van grensoverschrijdende samenwerking (in het bijzonder in een sector, die in 2022 geconfronteerd wordt met de implementering van nieuwe Europese wetgeving) de kans vergroten op het voorkomen van inbreuken, en een bijdrage leveren tot een betere bewustwording van de wederzijdse rechten en plichten van werkgevers en werknemers uit deze sector.

Operationeel doel:	**Het bevorderen van de naleving van de nieuwe Europese regelgeving binnen de sector van Internationale wegvervoer, via een betere kennis over het bestaan van en de mogelijkheden die ELA te bieden heeft**
Indicator:	**Aantal publicaties/verzoeken voor uitwisseling van informatie alsook voor gezamenlijke en of overlegde inspecties- evolutie van het aantal inbreuken**
Product:	**Een eendaags seminarie over ELA, diens werking en mogelijke bijdragen in het kader van een correcte naleving van de Europese regelgeving en van een efficiëntere grensoverschrijdende samenwerking**
Betrokken actoren:	**ELA, SIOD, sociale inspectiediensten, + tewerkstellingsdiensten (VDAB, FOREM, ACTIRIS, Duitse Gemeenschap) + justitie + sociale partners + academische wereld**
Projectleider:	**SIOD (in samenwerking met ELA & in het bijzonder met de National Liaison Officer voor België)**
Effectmeting:	**Op basis van de vastgestelde inbreuken in de sector, verzoeken tot info-uitwisseling & tot gezamenlijke en of overlegde inspecties alsook op basis van het aantal gerealiseerde aanwervingen binnen deze sector**
Middelen:	**Actieplan van ELA voor het Internationaal wegvervoer, folders, publicaties over Ela, uitwisseling van informatie en ervaringen met andere lidstaten, alsook van best practices, resultaten van uitgevoerde inspecties….**

NEW Actie 3: Vergroten van het afschrikeffect door informatie over aanpak sociale inspectiediensten en justitie

Via gerichte informatie over uitgevoerde controles, onderzoeken en resultaten de gepercipieerde pakkans vergroten. We laten malafide netwerken en ondernemingen zien dat de sociale inspectiediensten en Justitie effectief kunnen optreden. Het gaat hier om ernstige zaken. In deze communicatie kan verwezen worden naar het proportionaliteitsbeginsel (cfr. art. 19 SSWB) en het feit dat sociaal inspecteurs in de eerste plaats begeleidend optreden en strenge maatregelen voorbehouden ernstige en/of herhaalde inbreuken[7].

Operationeel doel:	**Meer kennis bij potentiële overtreders over aanpak sociale inspectiediensten en justitie**
Indicator:	**Aantal publicaties/social media posts**
Product:	**Rapportering over de uitgevoerde controles en onderzoeken**
Betrokken actoren:	**Sociale inspectiediensten + justitie + communicatiediensten (sociale inspectiediensten) + SIOD + sociale partners**
Projectleider:	**SIOD**
Effectmeting:	**In 2022 werken de communicatiediensten (sociale inspectiediensten) een methodiek uit om beredeneerd aan te geven hoe communicatie-initiatieven bijdragen aan handhaving, o.a. toegespitst op interventies zoals aandacht in de pers en op social media.**
Middelen:	**Social media, persberichten, communicatie in de nieuwsbrieven/websites/ intranets van de betrokken sectorfederaties en sociale partners**

7 *Advies MH/JC/AS 877-2022 van de HRZKMO over het ontwerp van operationeel plan Sociale Fraudebestrijding, dd. 04/04/2022.*

NEW Actie 4: Uitwerken van een mediacampagne ter preventie van sociale dumping in de transportsector

Het strategisch plan geeft aan dat inzetten op preventie binnen de handhavingsketen belangrijk en noodzakelijk is. Diverse partners (bv. RSVZ, ABC, TSW) geven in de SIOD-bevraging aan dat informatiecampagnes, gerealiseerd door alle actoren betrokken bij dit fenomeen, een belangrijk instrument kunnen zijn in de preventie van sociale dumping. Binnen het werkprogramma van ELA wordt een preventiecampagne m.b.t. transport gelanceerd. In 2022 zal daarom door SIOD een werkgroep opgericht worden met de diverse partners (inspectiediensten, politie en sociale partners) om een informatiecampagne voor te bereiden. In deze werkgroep zal samen met de diverse partners de scope en doelgroep van deze informatiecampagne afgebakend worden, zodat deze een zo groot mogelijke impact kan hebben op de af te bakenen (risico) doelgroepen. Het is hierbij van belang dat deze campagne zich ook richt tot de opdrachtgevers die soms onbewust en ongewild aan sociale dumping doen uit onwetendheid. Eveneens belangrijk is om voldoende aandacht te hebben voor onderaanneming in het kader van detachering[8].

Deze actie heeft als doel om een werkgroep met communicatie experten vanuit de sociale inspectiediensten op te richten binnen de schoot van de SIOD. De werkgroep helpt de communicatiecampagnes vorm te geven. Samen met de SIOD worden vervolgens projecten geselecteerd en vervolgens kan via het inzetten van een specifiek budget voor communicatiecampagnes gericht vorm en diepte gegeven worden om het doel van elke campagne maximaal te bereiken. Hierbij zijn deze uit te rollen campagnes onafhankelijk van de specifieke individuele budgetten van de diensten onderling.

De SIOD en de sociale inspectiediensten nemen actief deel aan de werking van de ELA en het Platform voor de strijd tegen zwartwerk in het bijzonder. Het Europees platform tegen zwartwerk bevordert de samenwerking tussen EU- landen. Belangrijk hierbij is dat eveneens wordt ingezet op preventieve maatregelen, waaronder het uitrollen van een (sociale) mediacampagne.

Operationeel doel:	**Meer kennis bij stakeholders (infra) over aanpak sociale inspectiediensten**
Indicator:	**Het oprichten van een werkgroep** **Het lanceren van een (sociale) mediacampagne** **Het uitrollen van gerichte acties op het terrein (o.a. flitscontroles)**
Product:	**Rapportering over de uitgevoerde acties**
Betrokken actoren:	**SIOD – Sociale Inspectiediensten – Sociale Partners – ELA - Politiediensten**
Projectleider:	**SIOD**
Effectmeting:	**In 2022 werken de communicatiediensten (stakeholders) een methodiek uit om beredeneerd aan te geven hoe communicatie-uitingen bijdragen aan handhaving, o.a. toegespitst op controles en onderzoeken zoals aandacht in de pers en op social media.**
Middelen:	**Social media, infographics, persartikels, ….**

8 *Cfr. Advies MH/JC/AS 877-2022 van de HRZKMO over het ontwerp van operationeel plan Sociale Fraudebestrijding, dd. 04/04/2022.*

NEW Actie 5: Verscherpte aandacht voor de arbeidsomstandigheden van vluchtelingen, met inbegrip van vluchtelingen uit Oekraïne.

Vluchtelingen zijn extra kwetsbaar en hebben een hoger risico om geconfronteerd te worden met gebrekkige arbeidsomstandigheden en uitbuiting. Sinds de uitbraak van de oorlog in Oekraïne in februari 2022, worden we in Europa en België geconfronteerd met miljoenen vluchtelingen uit Oekraïne die de westelijke grens van hun land zijn overgestoken. Dit aantal groeit nog steeds. Enerzijds genieten zij sedert 4 maart 2022 van een onmiddellijke en tijdelijke bescherming in de EU - lidstaten. Dat wil zeggen dat zij geen procedure moeten opstarten om internationale bescherming aan te vragen. Deze tijdelijke bescherming laat toe dat deze personen onmiddellijk verblijfsrechten, toegang tot de arbeidsmarkt, toegang tot de publieke ziekteverzekering, kinderbijslag, maatschappelijke dienstverlening en kinderbijslag kunnen genieten.

De grote aantallen mensen die (gewapend) geweld ontvluchten zijn veelal vrouwen en kinderen. Zij zijn bijzonder kwetsbaar en zij lopen tijdens hun reis of bij aankomst in een land van bestemming bijzonder veel risico op uitbuiting door hun werkgever of opdrachtgevers (indien ze werken als zelfstandige) en dus is er de kans dat zij slachtoffer zijn mensenhandel. Ook in ons land zijn reeds gevallen gesignaleerd van economische en seksuele uitbuiting van vluchtelingen uit bv. Oekraïne.

Daarom zullen alle betrokken federale en regionale partners een actieve houding aannemen en een verscherpte aandacht hebben voor de potentiële misbruiken op de arbeidsmarkt ten aanzien van vluchtelingen met als doel om hun arbeidsomstandigheden maximaal te beschermen, zonder deze evenwel te viseren.

Er wordt ingezet op begeleiding, het geven van informatie en op de bewustmaking van vluchtelingen met het oog op hun bescherming op het vlak van arbeid, sociale zekerheid en veiligheid.

Daarnaast zullen de sociale inspectiediensten tijdens hun controles (mensenhandel) blijvend aandacht hebben voor de precaire verblijfsituatie van alle vreemdelingen. Er wordt onderzocht op welke manier de informatiedeling hieromtrent (in een volgende fase) kan geoptimaliseerd worden.

Operationeel doel:	**Preventie van de arbeidsomstandigheden, de sociale zekerheid en de veiligheid en gezondheid van vluchtelingen (met inbegrip van vluchtelingen uit Oekraïne) op de arbeidsplaatsen**
Indicatoren:	**Aantal preventieacties incl. sensibilisering van de overheid als opdrachtgever.**
Product:	**Rapport over de uitgevoerde acties**
Betrokken actoren:	**SIOD – Sociale Inspectiediensten – DVZ – regionale inspectiediensten**
Projectleider:	**SIOD**
Effectmeting:	**Nog niet voorhanden**
Middelen:	**Informatiedeling (bv. brochures), VTE bij inspectiediensten**

Recurrente actie 6: Opleiding sociale dumping voor sociaal inspecteurs, lokale politie en overheden

De bevraging (o.a. RSZ, RSVZ, ABC en Federale Politie) van SIOD toont aan dat de opleiding over sociale dumping op het terrein voor verbetering vatbaar is. Opleiding is essentieel om de effectiviteit van de sociale inspectiediensten op het terrein te verhogen. Via de actuele kennis kan het fraudefenomeen ook beter gedetecteerd en omkaderd worden.

In het kader van de wetgeving over overheidsopdrachten heeft de publieke sector een duidelijke voorbeeldfunctie. In dat kader werden door de SIOD en verschillende openbare diensten samenwerkingsverbanden afgesloten. Door de Kanselarij werd tevens de "Gids tegen de sociale dumping in het kader van overheidsopdrachten en concessieovereenkomsten "uitgebracht die de openbare diensten een beter inzicht geven in het fenomeen sociale dumping. Dergelijke praktijken kunnen door de aanbestedende overheid gemeld worden via het meldpunt voor eerlijke concurrentie bij de SIOD. In samenwerking met de verschillende inspectiediensten, zal SIOD, op grond van artikel 3 punt 9° van het Sociaal Strafwetboek in 2022 een gemeenschappelijke opleiding over sociale dumping uitwerken. Hiertoe zullen de afgesloten samenwerkingsakkoorden (Regie der gebouwen, SPW, facilitair bedrijf, …) als input dienen. Doel moet zijn om de nodige expertise bij de betrokken diensten inzake de detectie van sociale dumping te verhogen[9].

Het aantal voorziene preventie-/sensibliseringsacties dient maximaal te worden benut, waarbij zowel federale, regionale, lokale als intercommunale overheden worden betrokken.

Operationeel doel:	**Meer kennis bij stakeholders over het fenomeen**
Product:	**Rapport over de uitgevoerde acties**
Indicatoren:	**Opleiding sociale dumping voor de sociaal inspecteurs, de politiediensten en overheden waarmee een protocol werd afgesloten** **Aantal preventieacties incl. sensibilisering van de overheid als opdrachtgever.**
Betrokken actoren:	**SIOD – Sociale Inspectiediensten – Politiediensten – Publieke Overheden (protocollen)**
Projectleider:	**SIOD**
Effectmeting:	**Uitvoeren van meting voor en na; in kaart brengen van het aantal dumping gevallen op publieke werven (analyse van de statistieken)**
Middelen:	**Opleiders, cursusmateriaal, e-learning tools, Youtube, uitvoeren meeting, …**

9 *Cfr. Advies nr. 2.286 van de NAR over het ontwerp van operationeel actieplan voor de bestrijding van sociale fraude 2022, dd. 06/05/2022.*

Recurrente actie 7: Grensoverschrijdende samenwerking inspectiediensten

Een betere grensoverschrijdende samenwerking tussen de sociale inspectiediensten en de sociale zekerheidsinstellingen van diverse lidstaten, waarbij de inspectiegegevens efficiënt worden uitgewisseld bijvoorbeeld via EESSI of IMI wordt beoogd. De rol van ELA zal hierin van primordiaal belang zijn.

Gemeenschappelijke workshops /staff exchanges

Dit initiatief maakt tevens deel uit van initiatieven in het kader van de werking van het College voor de strijd tegen de fiscale en sociale fraude.

Er moeten de komende jaren door SIOD en de sociale inspectiediensten gezamenlijke initiatieven genomen worden tot gemeenschappelijke workshops/staff exchanges, onder meer met de landen waarmee een MOU en/of een bilateraal akkoord is afgesloten en in het kader van de Benelux. Hierdoor worden best practices uitgewisseld en kennisgemaakt met de verschillende businessprocessen. Hierbij wordt nauw samengewerkt met het Platform Undeclared Work (UDW) en ELA.

Operationeel doel:	**Betere grensoverschrijdende samenwerking tussen inspectiediensten en meer en efficiëntere internationale onderzoeken**
Indicatoren:	**Aantal gemeenschappelijk workshops/staff exchanges Aantal MOU, samenwerkingsovereenkomsten; afspraken (mondeling/ schriftelijk) die door de bevoegde sociale inspectiediensten en/of administraties zijn besproken en onderhandeld Aantal ondertekende verdragen (inzake sociale fraudebestrijding) tussen België en andere landen (EU of derde landen)**
Product:	**Rapport (kwantitatief en kwalitatief)**
Betrokken actoren:	**SIOD – Sociale Inspectiediensten – Bevoegde beleidscellen – Benelux – ELA- FOD SZ – FOD Financiën**
Projectleider:	**SIOD**
Effectmeting:	**Nog niet voorhanden maar kwantitatief en kwalitatief rapport binnen X jaar bv. daling aantal vastgestelde sociale dumping**
Middelen:	**Benelux ondersteuning (juridisch/logistiek); ELA (logistiek); FOD SZ (logistiek en beleidsvoorbereiding); sociale inspectiediensten (capaciteit)**

Programmadoel 2:
Snellere en betere detectie van gevallen van sociale dumping

Acties in 2022

NEW actie 8: Betere detectie van sociale dumping door het gebruik van het meldpunt eerlijke concurrentie

Dit initiatief maakt tevens deel uit van initiatieven in het kader van de werking van het College voor de strijd tegen de fiscale en sociale fraude.

Het meldpunt ontvangt nu reeds gevallen van sociale dumping vanuit verschillende bronnen (sociale partners, burgers en ondernemingen).

Gelet op de link tussen welzijn en veiligheidsaspecten zal het meldpunt uitgebreid worden met een module specifiek hiervoor. Er wordt ook onderzocht naar een betere uitwisseling met de FOD Economie (Fiche College). Aangezien sociale dumping raakvlakken heeft met mensenhandel vormt de uitbreiding van het meldpunt hieromtrent eveneens een potentiële piste die moet onderzocht worden. Een campagne rond “bevoorrechte partners” wordt opnieuw gevoerd bijvoorbeeld met steden en gemeenten (in kader van bestuurlijke handhaving). Bovendien zullen grensoverschrijdende meldingen (meldingen vanuit het buitenland en vice-versa) mogelijk gemaakt worden. De eerste aanzetten met bijvoorbeeld Nederland zijn hiertoe reeds ondernomen. Mogelijks vormen deze grensoverschrijdende meldingen potentiële cases die met ELA in grensoverschrijdend verband kunnen worden aangepakt. Daarnaast wordt onderzocht of de meldingen van CFI en andere instellingen kunnen geïntegreerd worden.

Tot slot moet het meldpunt een analyse verrichten van de “nieuw vastgestelde trends/ fenomenen” in het kader van sociale dumping.

Operationeel doel:	**Verhogen en verbreden van de meldingsmogelijkheden als input voor betere detectie**
Indicatoren:	**Uitgewerkte modules (welzijn en andere) + aantal ontvangen en doorgestuurde grensoverschrijdende meldingen** **Informatiecampagne naar de bevoorrechte partners**
Product:	**Module + rapport**
Betrokken actoren:	**TWW - FOD Economie - SIOD - CFI - DVZ- Politiediensten …**
Projectleider:	**SIOD**
Effectmeting:	**Nog niet voorhanden maar hogere meldingsbereidheid van de actoren kan gemeten worden**
Middelen:	**IT + capaciteit meldpunt verhogen** **Bevoorrechte partners**

Recurrente actie 9: Betere detectie van sociale dumping door het gebruik van dataminingmodellen

Dit betreft een **recurrent proces** waarbij specifiek een minimumaantal targets worden geselecteerd in het bijzonder in het kader van nieuwe trends (fraudefenomenen) binnen sociale dumping met name de inzet van derdelanders en zogenaamde Braziliaanse filières). Periodieke feedback is noodzakelijk met betrekking tot de resultaten zodat bijsturing kan gebeuren.

Operationeel doel:	**Up to date Risk-Analysis en target-oriented risk models**
Indicatoren:	**Aanleveren van een lijst van targets per trimester met inbegrip van nieuwe fraudefenomenen**
Product:	**Lijst van targets + rapportering (kwalitatief + kwantitatief)**
Betrokken actoren:	**RSZ-RSVZ-TSW- Justitie**
Projectleider:	**RSZ (datamining)**
Effectmeting:	**Nog niet voorhanden**
Middelen:	**Dataminingsmodellen (RSZ)**

Programmadoel 3: het opzetten van doelgerichte onderzoeken en controles in sociale dumping

Acties in 2022

NEW Actie 10: Sociale Dumpingonderzoeken (met focus op 3de landers en Braziliaanse filières)

Doelstelling van dit actiepunt is het uitvoeren door de sociale inspectiediensten van minstens 2000 onderzoeken waarbij de targets ofwel via datamining/datamatching worden vastgelegd of voorgesteld, ofwel via klachten of eigen initiatief worden aangevat.

Gelet op de nieuwe trends (namelijk toename van het aantal gedetacheerde werknemers van buiten de EU die via malafide constructies toch in België gedetacheerd kunnen worden en de Braziliaanse filières) is het voor 2022 evenwel noodzakelijk dat een deel van deze 2000 onderzoeken vooraf een bepaald fenomeen als target zullen hebben en waarbij een minimumaantal onderzoeken dat bepaald fenomeen als doel zal hebben.

Braziliaanse filières:

Via het oneigenlijk gebruik van het EU-recht door economische migranten van verscheidene nationaliteiten, onder wie Brazilianen. Gezien zij hun verblijfssituatie niet kunnen regulariseren in de landen van de Europese Unie waar ze gewoonlijk verblijven, waaronder

België, en zij van mening zijn dat een andere EU-land (in casu Portugal) een toleranter juridische kader heeft, vragen ze een arbeidsvergunning aan in het land met het voor hen tolerantste regime. Tegelijk worden in België ondernemingen opgericht die tot doel hebben deze arbeidskrachten te ontvangen en illegaal te werk te stellen of via het vrij verkeer van diensten beroep te doen op deze onderneming via detachering.

Na een bepaalde periode vragen deze arbeidsmigranten dan een lang verblijf aan op basis van fictieve elementen waardoor vervolgens ze zich (definitief) kunnen vestigen in België. Dit fenomeen is vernoemd naar een frauduleuze constructie van Brazilianen die via Portugal zich vestigden in België.

Van de minstens 2000 onderzoeken kunnen er in 2022 minstens 200 gefocust zijn op de Braziliaanse filières.

Detachering van derdelanders

Van de minstens 2000 onderzoeken kunnen er in 2022 minstens 400 gefocust zijn op de detachering van derdelanders. Deze onderzoeken dienen in de eerste plaats te worden aangevat door de Arrocellen in samenwerking met de gespecialiseerde inspecteurs. Datamining op basis van de nieuwe risicofenomenen waaronder derdelanders.

Operationeel doel:	**gezamenlijke en gerichte onderzoeken sociale dumping**
Indicatoren:	**2000 sociale dumpingonderzoeken, waarvan minstens 200 inzake de Braziliaanse filières en minstens 400 inzake de detachering van derdelanders.**
Product:	**rapport (kwantitatief en kwalitatief)**
Betrokken actoren:	**RSZ-RSVZ-TSW – TWW - Regio's - Politiediensten**
Projectleider:	**RSZ**
Effectmeting:	**nog niet voorhanden maar kwantitatief en kwalitatief rapport binnen X jaar bv. daling aantal vastgestelde sociale dumping**
Middelen:	**aantal toegewezen controleurs aan sociale dumping (RSZ-TSW-RSVZ) Datamining capaciteit en middelen RSZ-TSW-RSVZ**

NEW Actie 11: Misbruik inzake grensoverschrijdende verboden terbeschikkingstelling.

In de context van detachering van buitenlandse werknemers en de daar mee gepaard gaande sociale dumping wil TSW in dit kader de illegale ter beschikking stelling van werknemers aanpakken. De wet van 24/7/1987 betreffende de tijdelijke arbeid, de uitzendarbeid en het ter beschikking stellen van werknemers ten behoeve van gebruikers geeft ons hiervoor het nodige wettelijke kader. Het doel van deze wetgeving is de werkelijke werkgever verantwoordelijk te stellen voor de naleving van de loon en arbeidsvoorwaarden van de betrokken werknemers.

De onderzoeken in het kader van deze wetgeving viseren zowel degenen die de constructie opzetten (meestal buitenlandse ondernemingen) als degenen die er het voordeel van genieten (meestal Belgische bedrijven). Zowel erkende als niet- erkende uitzendkantoren, maar ook koppelbazen komen door het toepassen van deze wetgeving in het vizier. Het betreft onderzoeken die in de eerste plaats door de TSW-inspecteurs van de Directie van de gedetacheerde werknemers en van het vervoer zullen uitgevoerd worden.

Operationeel doel:	**gerichte onderzoeken sociale dumping**
Indicatoren:	**50 onderzoeken**
Product:	**rapport (kwantitatief en kwalitatief)**
Betrokken actoren:	**TSW**
Projectleider:	**TSW**
Effectmeting:	**nog niet voorhanden maar kwantitatief en kwalitatief rapport binnen X jaar bv. daling aantal vastgestelde sociale dumping**
Middelen:	**aantal toegewezen controleurs van de directie gedetacheerde werknemers en het vervoer**

NEW Actie 12: Synergie sociale fraude en welzijn op het werk bij uitzendkantoren

Uitwerking van een gemeenschappelijke inspectiestrategie binnen het MANCP (TSW en TWW).

De scope van de controles is tweeledig. Enerzijds nagaan of de welzijnswetgeving wordt nageleefd en anderzijds de niet-erkende interimkantoren een halt toeroepen. Dit project is een testcase of pilootproject. Er wordt tijdens een eerste fase gekozen om alleen de Vlaamse sociale inspectie (VSI) te betrekken. De problematiek is namelijk groter in Vlaanderen en VSI heeft meer ervaring m.b.t. deze inspecties dan zijn regionale tegenhangers. Bij succes kan deze actie eventueel uitgebreid worden naar andere regio's. Dit project loopt over twee jaren waarbij de focus in 2022 op de pilootfase, waarbij aan de hand van een beperkte en doelgerichte steekproef, de problematiek in kaart zal worden gebracht. Op basis van deze resultaten zal dan worden nagegaan hoe dit pilootproject kan worden voortgezet en uitgebreid.

Operationeel doel:	**Integratie aspect welzijn binnen de sociale fraudebestrijding**
Indicatoren:	**Afhankelijk van de uitkomst van het pilootonderzoek**
Product:	**rapport (kwantitatief en kwalitatief)**
Betrokken actoren:	**TWW – TSW - VSI**
Projectleider:	**TWW**
Effectmeting:	**nog niet voorhanden maar kwantitatief en kwalitatief rapport binnen X jaar bvb daling aantal vastgestelde sociale dumping**
Middelen:	**aantal toegewezen controleurs**

Recurrente actie 13: "Joint and concerted actions" in het kader van de werking van de Europese Arbeidsautoriteit (ELA),verderzetting van de actieve deelname in het kader van het Platform ter bestrijding van het Zwartwerk (UDW) en gemeenschappelijke controles onder meer in het kader van de Benelux

België ondersteunt zowel op politiek als op operationeel vlak de uitbouw van de ELA. Deze nieuwe Autoriteit zal bijdragen tot de gemeenschappelijke strijd tegen grensoverschrijdende sociale fraude door een betere en nauwere samenwerking tussen de verschillende sociale inspectiediensten van de lidstaten.

Enerzijds kan de Autoriteit zelf aangeven dat bepaalde Lidstaten een samenwerking kunnen opzetten wanneer problemen opduiken op de arbeidsmarkt of met specifieke ondernemingen, anderzijds is het aan de Lidstaten zelf om de hulp van de Autoriteit in te roepen wanneer bepaalde onderzoeken onvoldoende vooruitgang vertonen of bepaalde problemen een grensoverschrijdende aanpak vergen. Ook de Europese sociale partners kunnen aan de Autoriteit vragen om een bepaalde problematiek op de arbeidsmarkt of bij bepaalde ondernemingen te laten onderzoeken door de nationale overheden.

Gemeenschappelijke (AIC) acties, controles en onderzoeken onder coördinatie van SIOD met ten minste één inspectiedienst van een andere lidstaat

Dit initiatief maakt tevens deel uit van initiatieven in het kader van de werking van het College voor de strijd tegen de fiscale en sociale fraude.

De inspectiediensten en SIOD zullen hun medewerking intensifiëren aan de verschillende werkgroepen die werden opgericht onder coördinatie van de **Benelux**. In 2022 zal er (onder coördinatie van de SIOD) minstens één gemeenschappelijke actie met minstens één inspectiedienst van een ander land georganiseerd worden, desgevallend in samenwerking met ELA.

De SIOD en de sociale inspectiediensten zullen actief blijven deelnemen aan de diverse activiteiten en acties van het Platform Undeclared Work, waarbij de Belgische inspectiediensten vaak als een referentiepunt en best practice worden aanzien binnen Europa. Het platform UDW maakt intussen deel uit van de ELA. De SIOD zal in samenwerking met de ELA, voor wat het luik gemeenschappelijke en afgesproken acties betreft, de coördinatie op zich nemen. De focus ligt op controles en onderzoeken.

Transport

Moeilijke arbeidsomstandigheden, de zeer mobiele aard van het werk in het internationale wegvervoer en de felle concurrentie tussen exploitanten kunnen aanleiding geven tot talrijke onregelmatigheden, waarvan sommige alleen kunnen worden aangepakt door efficiënte grensoverschrijdende samenwerking. De effectieve handhaving van de wetgeving inzake het zogenaamde "mobiliteitspakket" vereist een sterke samenwerking van alle partners in de hele EU.

ELA moedigt grensoverschrijdende 'joint and concerted actions' met de deelname van alle relevante nationale handhavingsautoriteiten (arbeids-/sociale inspectiediensten, wegvervoersautoriteiten, verkeerspolitie enz.) aan. Bovendien moeten de bevoegde nationale autoriteiten overwegen om, waar nodig, ook nationale organisaties van sociale partners bij de zaak te betrekken.

Operationeel doel:	**Het opzetten van gezamenlijke of gelijktijdige (AIC-) acties, controles en onderzoeken sociale dumping; meewerken aan het Platform Undeclared Work**
Indicatoren:	**Aantal gemeenschappelijke (AIC-) acties, controles en onderzoeken onder coördinatie van SIOD met minstens één inspectiedienst van een ander land Minimum 3 gemeenschappelijke (AIC-) acties, controles en onderzoeken onder de coördinatie van SIOD, met ten minste 1 inspectiedienst van een andere lidstaat binnen het internationaal wegvervoer.**
Product:	**Rapport (kwantitatief en kwalitatief)**
Betrokken actoren:	**Sociale inspectiediensten- SIOD – sociale partners SIOD –FOD Mobiliteit – Politiediensten - ELA**
Projectleider:	**SIOD**
Effectmeting:	**Nog niet voorzien, wordt uitgewerkt door ELA**
Middelen:	**Aantal ter beschikking gestelde controleurs ad hoc in België en de lidstaten, ELA ondersteuning (vertaling en communicatie)**

Recurrente actie 14: Controle hoofdelijke aansprakelijkheid lonen

Wanneer een werkgever het verschuldigde loon niet (volledig of gedeeltelijk) betaalt aan zijn werknemer, bepaalt de wet van 12 april 1965 betreffende de bescherming van het loon der werknemers, regelingen van hoofdelijke aansprakelijkheid die deze werknemer toelaten om, onder bepaalde voorwaarden, de betaling van dit verschuldigd loon subsidiair te bekomen bij bepaalde derden die als hoofdelijk aansprakelijke beschouwd worden.

De wet van 12 april 1965 bevat drie regelingen hoofdelijke aansprakelijkheden, een algemene regeling, een specifieke voor de bouwsector en een bijzondere regeling inzake hoofdelijke aansprakelijkheid voor het loon van illegaal verblijvende onderdanen van derde landen. Deze reglementering, bestaande sinds 2013, en in 2016 vervolledigd met een specifieke regeling voor de bouwsector, is volgens TSW nog niet (voldoende) bekend bij andere SID's. Om de impact te verhogen zou het wenselijk zijn dat ook de inspecteurs van andere SID's gesensibiliseerd worden waardoor ze in staat zijn misbreuken te detecteren en deze aan TSW te melden op een systematische wijze.

Afspraken/protocol, vormingsinitiatieven, indicator melding andere SID's zouden hierbij kunnen helpen (ten vroegste 2023). Linken met fraudefenomeenfiches SIOD:

- Sociale dumping
- Braziliaanse filières
- Nagelstudio's

Operationeel doel:	**het verschuldigd loon toekennen aan de betrokken werknemers door middel van het toepassen van de hoofdelijke aansprakelijkheidsregeling**
Indicatoren:	**200 onderzoeken**
Product:	**rapport (kwantitatief en kwalitatief)**
Betrokken actoren:	**TSW**
Projectleider:	**TSW**
Effectmeting:	**nog niet voorhanden**
Middelen:	**aantal inspecteurs FTE TSW**

Recurrente actie 15: Strijd tegen grensoverschrijdende fraude bij zelfstandigen

Het RSVZ zet haar strijd t.a.v. de grensoverschrijdende fraude bij zelfstandigen voort.

Operationeel doel:	**Sociale dumping bestrijden**
Indicatoren:	**Analyse en opvolging van 600 verdachte situaties (verdachte A1 of afwezigheid A1)**
Product:	**Rapport (kwantitatief en kwalitatief)**
Betrokken actoren:	**RSVZ – SIOD – TSW - RSZ**
Projectleider:	**RSVZ**
Effectmeting:	**Nog niet voorhanden maar kwantitatief en kwalitatief rapport binnen X jaar**
Middelen:	**EESSI – IMI – Workshops – etc.**

Programmadoel 4: Het uitwerken van een effectieve sanctionering

Acties in 2022

NEW Actie 16: Actualisering van het sociaal strafwetboek met betrekking tot sociale dumping

Een (vierde) hervorming van het Sociaal Strafwetboek wordt voorbereid, met het oog op actualisering van bestrafbare handelingen en het bijhorend sanctie-arsenaal.

Operationeel doel:	**Actualisering van de bestrafbare handelingen en het bijhorend sanctie-arsenaal**
Indicatoren:	**Aangepast sociaal strafwetboek**
Product:	**Publicatie sociaal strafwetboek**
Betrokken actoren:	**DAG-beleidscellen- SIOD- Sociale inspectiediensten-**
Projectleider:	**DAG (ontwerp) en beleidscellen (implementatie)**
Effectmeting:	**Nog niet voorhanden maar kwantitatief en kwalitatief rapport binnen X jaar**
Middelen:	**Situeren zich op het niveau van de beleidscellen**

Programmadoel 5:
Efficiënte en effectievere invordering en terugvordering

Acties in 2022

Recurrente actie 17: De bestaande Europese bemiddelingsprocedure inzake geschillen A1- attesten optimaal benutten

Er moet onderzocht worden of op grond van de doelgerichte controles op het terrein er ook kan nagegaan worden hoeveel hebben geleid tot de intrekking van de A1 documenten hiervan.

Operationeel doel:	**Optimaal gebruik van de bemiddelingsprocedure op EU-niveau**
Indicatoren:	**Trimestriële rapportering over het aantal ingetrokken A1-documenten per instelling en per sector. 1.000 aantal A1-documenten intrekken**
Product:	**Trimestrieel rapport (kwantitatief en kwalitatief)**
Betrokken actoren:	**RSZ - RSVZ - FOD SZ**
Projectleider:	**FOD SZ**
Effectmeting:	**nog niet voorhanden maar kwantitatief en kwalitatief rapport binnen X jaar bv. daling aantal vastgestelde intrekkingen op termijn**
Middelen:	**toegewezen capaciteit inspecteurs aan sociale dumping per instelling Verwerkingscapaciteit FOD SZ**

Recurrente actie 18: in kaart brengen van de problemen en mogelijke oplossingen genereren rond de grensoverschrijdende invordering van fiscale en sociale zekerheidsschulden en de grensoverschrijdende inning van administratieve boetes

Dit initiatief maakt tevens deel uit van initiatieven in het kader van de werking van het College voor de strijd tegen de fiscale en sociale fraude.

In het Jaarplan 2021 van de Benelux stond als doelstelling het "ontwikkelen van samenwerking op het gebied van de terugvordering van sociale premies met het oog op optimalisering, met name in het kader van Verordening (EG) nr. 883/2004 en Verordening (EG) nr. 987/2009, en aanzet tot een methodiek voor grensoverschrijdende terugvordering."

Minister Van Peteghem heeft ook in 2021 aan de Benelux voorgesteld om een studiedag te organiseren rond de grensoverschrijdende invordering van fiscale en sociale zekerheidsschulden en eventueel administratieve boetes, om op die manier een aantal problemen bij de terugvordering in het kader van verordening 987/2009 in kaart te brengen en mogelijke oplossingen te genereren.

Het Secretariaat-generaal van de Benelux heeft het initiatief genomen om een studiedag te organiseren over de grensoverschrijdende invordering van fiscale en sociale zekerheidsschulden en administratieve boetes, maar die werd uitgesteld naar 2022.

Naast de initiatieven op niveau van de Benelux, kan ook bekeken worden in welke mate ELA hierin een rol kan spelen.

Operationeel doel:	**Het in kaart te brengen van de problemen en mogelijke oplossingen genereren rond de grensoverschrijdende invordering van fiscale en sociale zekerheidsschulden en de inning van administratieve boetes**
Indicator:	**Beschrijving van problemen en mogelijk oplossingen voor een efficiëntere en effectievere grensoverschrijdende invordering. Opstellen van guidelines**
Product:	**Studiedag georganiseerd door de Benelux over de grensoverschrijdende invordering van fiscale en sociale zekerheidsschulden en administratieve boetes**
Betrokken actoren:	**Secretariaat-generaal van de Benelux, FOD Financiën, OISZ, DAG, SIOD, partners uit Nederland en Luxemburg en eventueel ELA (in het bijzonder met de National Liaison Officer voor België)**
Projectleider:	**Secretariaat-generaal van de Benelux**
Effectmeting:	**Beter inzicht inzake de problemen en mogelijke oplossingen rond de grensoverschrijdende invordering**
Middelen:	**Studiedag, benchmarking, uitwisseling van informatie, ervaringen en best practices tussen betrokken diensten in België en in andere lidstaten, …**

2. STRATEGISCHE DOELSTELLING:

Het waarborgen van het concurrentie-vermogen van onze bedrijven en daarmee het garanderen van eerlijke concurrentie.

Beleidsactie 19: Analyse door de overheidspartners van de maatregelen die moeten opgenomen worden in overeenstemming met het Regeerakkoord, gericht op het verminderen van de personeelskosten voor bedrijven om hun concurrentievermogen te verbeteren

Beleidsactie 20: Het stelsel "aanwerving eerste werknemer" vereenvoudigen

Sinds 1 januari 2022 zijn de toepassingsregels voor de RSZ-verminderingen voor de eerste werknemers geharmoniseerd en vereenvoudigd, wat onder meer zal leiden tot een vermindering van excessief en oneigenlijk gebruik.

Beleidsactie 21: De koopkracht van de werkenden verhogen via fiscale en parafiscale maatregelen

Overeenkomstig de beslissing van de Ministerraad van 1 april 2022 werd een budget toegekend van 6,8 miljoen euro, om de koopkracht van zelfstandigen te verhogen in het kader van een taxshift. Voor het eerste kwartaal van activiteit als primo-starter zal een éénmalige bijdragevermindering van 100 euro toegekend worden aan elke startende zelfstandige die tijdens de twintig kalenderkwartalen vóór aanvang of herneming van hun zelfstandige activiteit op geen enkel ogenblik onderworpen was, noch als zelfstandige in hoofdberoep noch als zelfstandige gelijkgesteld met een zelfstandige in bijberoep.

Vanaf 1 april 2022 is het interprofessionele minimumloon zoals bepaald in cao nr. 43 verhoogd. De regering nam daarbij maatregelen zodat de toename van de loonkost wordt gecompenseerd met een versterking van de structurele vermindering gericht op de allerlaagste lonen. Tegelijk werd de werkbonus versterkt, enerzijds door een verhoging van het maximaal bedrag, anderzijds door het verschuiven van de hoogste loongrens zodat meer werknemers onder de maatregel vallen. Eveneens vanaf 1 april 2022 wordt de bijzondere bijdrage voor de sociale zekerheid verlaagd voor de lage en de middenlonen. Deze maatregelen verhogen het netto-inkomen uit werken en reduceren de werkloosheidsval en de promotieval.

Beleidsactie 22: Bijzondere aandacht voor de strijd voor diversiteit en tegen alle vormen van discriminatie

Uit de hoorzittingen in de Commissie Sociale Zaken op 4 maart 2015 in verband met de vraag van de discriminatie op de arbeidsmarkt bleek dat het zwak punt bij arbeidsinspectie – Toezicht op de sociale wetten - zich situeert op het niveau van de bewijslast van het discriminatoir gedrag.

Met de wet van 15 januari 2018 werd in het Sociaal Strafwetboek een “Bijzondere bevoegdheid inzake discriminatie” ingevoerd voor de sociaal inspecteurs (artikel 42/1 SSW).

Uit de praktijk is gebleken dat sommige bepalingen in deze wetgeving dienen aangepast te worden, zodat de specifieke bevoegdheden effectiever kunnen worden toegepast.

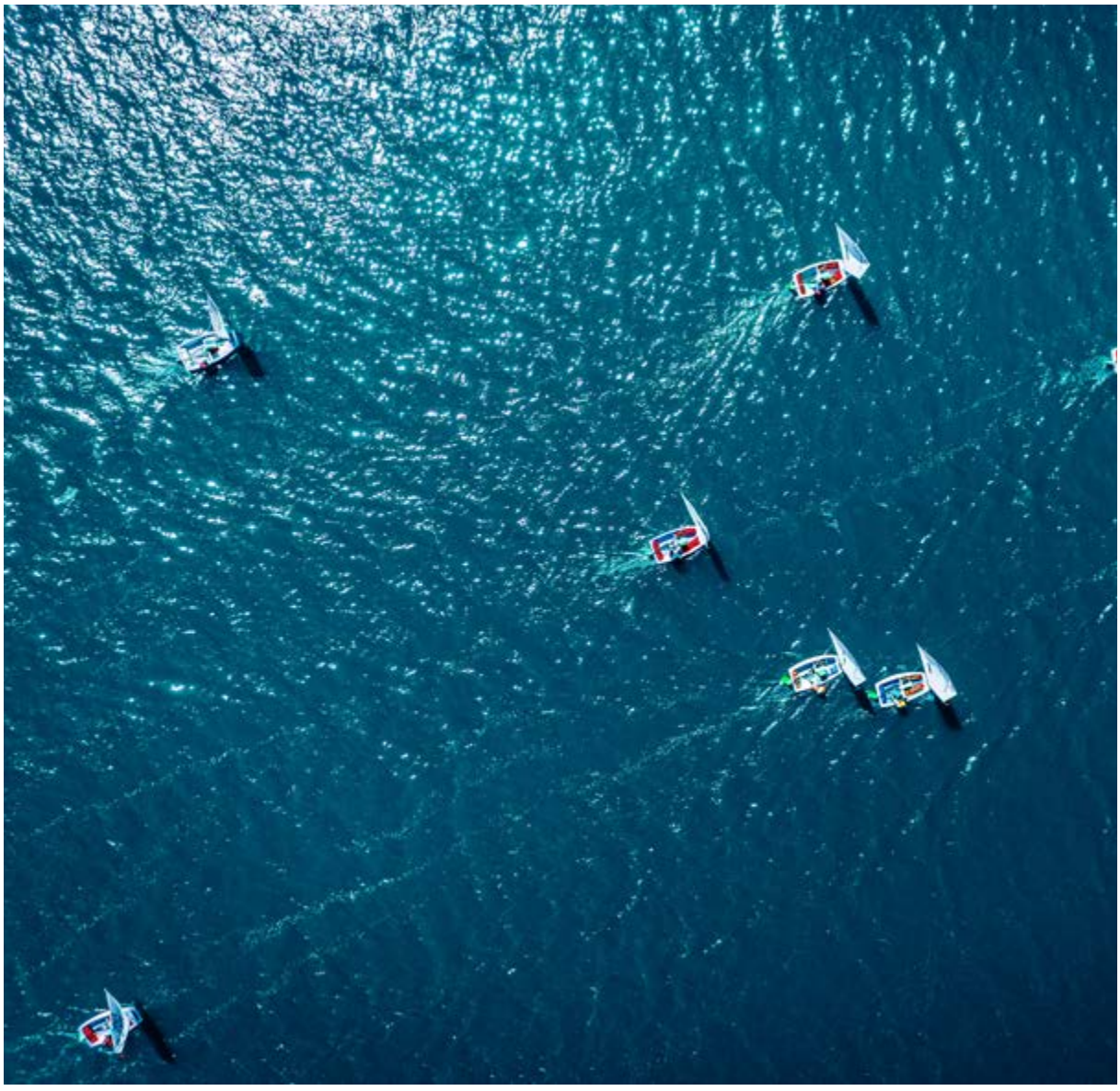

3. STRATEGISCHE DOELSTELLING:

Een inclusieve arbeidsmarkt creëren die de veiligheid en de gezondheid op het werk garandeert voor alle werknemers.

3.1. Operationele Doelstelling: Aanpak van de misbruiken over het gebruik van de COVID-19 (steun)-maatregelen

Recurrente actie 23: Opstellen van een roadmap ten gunste van een gecoördineerde en multidisciplinaire aanpak van crisissituaties door de sociale inspectiediensten (Studie Universiteit).

De COVID-19-crisis heeft een enorme impact gehad, ook op de werking van de sociale inspectiediensten. Op basis van de ervaringen met de COVID-19-crisis wordt een toolkit en roadmap uitgewerkt, zodoende goed voorbereid te zijn op eventuele toekomstige crises.

Indicatoren:	**Toolkit + roadmap**
Betrokken actoren:	**SIOD – Sociale inspectiediensten**
Projectleider:	**SIOD**

NEW Actie 24: De Coördinatie van controles op COVID-19 steunmaatregelen

Nadat door de regering in 2020 gezondheidsmaatregelen werden genomen in de strijd tegen de COVID-19 pandemie, werden eveneens flankerende economische steunmaatregelen genomen, met als doel de getroffen ondernemingen en gezinnen financieel te ondersteunen om de economische gevolgen van deze crisis te ondervangen. De urgentie van de situatie leidde vaak tot vrij soepele aanvraagmodaliteiten voor de steun, bijvoorbeeld via een verklaring op eer, waarbij weinig tot geen verantwoordingsstukken moesten worden ingediend, met weinig tot geen controles vooraf op de rechtmatigheid van de verleende steun. Dit was in overeenstemming met de beleidsdoelstelling om een snelle bijstand te leveren aan de gedupeerden.

Het Rekenhof heeft een audit uitgevoerd met betrekking tot deze steunmaatregelen[10]. Naar aanleiding hiervan benadrukt het Rekenhof dat gezien de aard en de omvang van de economische steunmaatregelen, verspreid over meerdere administraties en instellingen, een gecoördineerde controleaanpak en samenwerking noodzakelijk is[11].

Met het oog daarop worden door het Rekenhof de volgende aanbevelingen geformuleerd voor effectieve en efficiënte controles door de sociale inspectiediensten, met als doel het opsporen en stoppen van fraude met coronasteun en het terugvorderen van onterecht uitbetaalde steun[12]:

- *"Ga na of in het actieplan van de SIOD specifieke acties kunnen worden opgenomen over de gecoördineerde aanpak van fraude met coronasteun. Pak daarbij problemen aan zoals een noodzakelijke update van het samenwerkingsakkoord van 1 juni 2011 tussen de federale Staat en de gewesten en gemeenschappen betreffende de coördinatie van de controles inzake illegale arbeid en sociale fraude.*
- *Identificeer de missing links in de gegevensuitwisseling met andere administraties en instellingen en vraag vervolgens de nodige machtigingen aan om deze gegevensuitwisselingen te realiseren.*
- *Verbeter de administratieve en juridische procedures om zo de gegevensuitwisseling tussen administraties en instellingen over de verschillende bestuursniveaus heen sneller tot stand te laten komen."*

De nodige controle op een verboden cumul van deze steunmaatregelen is een sluitstuk. Controles zullen ook plaatsvinden om na te gaan of er geen onrechtmatige cumul heeft plaatsgevonden tussen de COVID-steunmaatregel en tijdelijke werkloosheid. De Regio's dienen contact op te nemen met de KSZ om de bestaande machtigingen uit te breiden (uitwisseling gegevens tussen de Regio's en de RVA). Bij de uitwerking van het juridisch kader zal eveneens de link met mogelijke verblijfsfraude worden onderzocht in samenwerking met de bevoegde diensten.

Indicatoren:	**Creëren van een correct juridisch kader voor een bijkomende gegevensuitwisseling tussen enerzijds de bevoegde regionale en federale administraties en anderzijds de bevoegde federale administraties onderling** **Uitwisseling gegevens Regio's - RVA**
Product:	**rapport**
Betrokken actoren:	**SIOD – Sociale Inspectiediensten – KSZ – Regio's- DVZ**
Projectleider:	**SIOD**
Middelen:	**Controlemethodologie, Werkgroep Inspectiediensten**

10 *Op de website van het Rekenhof is een overzicht te vinden van de door het Rekenhof onderzochte steunmaatregelen genomen in het kader van de COVID-19 crisis: www.ccrek.be*

11 *Deze bezorgdheid wordt ook gedeeld door het ABC, cf. Advies 2022/06 van het ABC over het Ontwerp van Operationeel plan voor sociale fraudebestrijding 2022.*

12 *Rekenhof (2021). Steunmaatregelen voor ondernemingen en particulieren in het kader van de COVID-19-crisis. Steunmaatregelen van de federale overheid. Verslag van het Rekenhof aan de Kamer van Volksvertegenwoordigers, Brussel, november 2021, p. 102.*

NEW Actie 25: Controle van de crisismaatregel Overbruggingsrecht

Het RSVZ bestrijdt de mogelijke misbruiken, fraude en onregelmatigheden gelinkt aan de tijdelijke crisismaatregelen. Deze controle wordt verzekerd door de directie ECL van het RSVZ die deze onderzoeken als prioritair beschouwd.

In het algemeen stelt de directie ECL 2 types van fraude/misbruik vast:

- Deze specifiek gelinkt aan de toekenning van de crisismaatregel. Deze personen sluiten zich bijvoorbeeld aan als zelfstandige, zonder in werkelijkheid ooit een zelfstandige beroepsbezigheid te hebben uitgeoefend, maar louter met het doel om de crisismaatregel te kunnen genieten of er is sprake van identiteitsfraude bij de aanvraag van de crisismaatregel;
- De eerder klassieke fraudegevallen en misbruiken die worden vastgesteld door de aanvraag van de crisismaatregel. Deze personen hebben bijvoorbeeld gewerkt zonder aangesloten te zijn of sluiten zich aan op het moment van de corona-crisis met als doel het bekomen van de uitkering.

De gevolgen van de positieve onderzoeken zijn gevarieerd: regularisatie van het overbruggingsrecht, regularisatie van de aansluiting met eventuele verhogingen of nog administratieve geldboetes voor laattijdige aansluiting of een juridische procedure.

In 2022 zal het RSVZ deze onderzoeken verderzetten. Het ABC vraagt om bij de opvolging van deze dossiers en het toekennen van eventuele sancties rekening te houden met het feit dat door de opeenvolgende wijzigingen in het wettelijk kader het systeem minder transparant is geworden, alsook met de overweging dat de betrokken zelfstandigen te goeder trouw kunnen hebben gehandeld[13].

Indicatoren:	**Aantal afgesloten onderzoeken gelinkt aan het crisis-overbruggingsrecht**
Product:	**Rapport: Bestrijden fraude gelinkt aan de tijdelijke crisismaatregelen voor zelfstandigen**
Betrokken actoren:	**RSVZ**
Projectleider:	**RSVZ**
Middelen:	**Voldoende capaciteit binnen de Directie ECL. Deze onderzoeken zijn prioritaire maar worden toegevoegd aan de klassieke taken van de Directie ECL van het RSVZ**

13 *Cfr. Advies 2022/06 van het ABC over het Ontwerp van Operationeel plan voor sociale fraudebestrijding 2022, dd. 06/05/2022.*

NEW Actie 26: Controle tijdelijke werkloosheid COVID-19

Sinds het begin van de pandemie heeft de RVA aan een recordaantal personen tijdelijke werkloosheid toegekend. Om dit mogelijk te maken werd een flexibele interpretatie aangenomen van het begrip overmacht en werd de procedure sterk vereenvoudigd en bepaalde controles opgeheven, zowel voor de werkgevers als voor de werknemers. Daarom verschoven de controles bij de RVA in hoofdzaak van a priori naar a posteriori controles. De RVA zal deze a posteriori controles op misbruik en fraude gelinkt aan de tijdelijke werkloosheid ook in 2022 prioritair blijven verderzetten.

Indicatoren:	**Aantal afgesloten onderzoeken tijdelijke werkloosheid COVID-19**
Product:	**Rapport: Bestrijden fraude gelinkt aan de toekenning van tijdelijke werkloosheid COVID-19**
Betrokken actoren:	**RVA**
Projectleider:	**RVA**
Middelen:	**Sociaal inspecteurs, administratieve medewerkers controle, Cel Datamining RVA**

NEW Actie 27: Controle van de verminderingen in de hotelsector, de reissector en de evenementensector

De RSZ controleert de toepassing van de verminderingen van de sociale bijdragen die toegekend werden aan de hotelsector, de reissector en de evenementensector.

De RSZ-Inspectie zal in 2022 deze verminderingen a posteriori controleren. De te controleren werkgevers worden geselecteerd op basis van criteria die wijzen op een risico dat de vermindering onterecht toegekend werd en waarbij een controle ter plaatse nodig is om de voorwaarden van de vermindering na te kijken.

Indicatoren:	**Aantal afgesloten onderzoeken**
Product:	**Rapport: controle op de verminderingen toegekend voor de hotelsector, de reissector en de evenementensector**
Betrokken actoren:	**RSZ**
Projectleider:	**RSZ**
Middelen:	**Juridisch kader, overleg, capaciteit, …**

3.2. Operationele Doelstelling: Detectie t.a.v. risico's aangaande welzijn en gezondheid verbeteren.

NEW Actie 28: Analyse en ontwikkeling van een plan van aanpak inzake de onderrapportering van arbeidsongevallen

Een werkgever is verplicht om elk arbeidsongeval, dat loonverlies en arbeidsongeschiktheid tot gevolg heeft (inclusief het ongeval op de arbeidsweg), aan te geven aan zijn arbeidsongevallenverzekeraar. Betreft het een ernstig arbeidsongeval moet de werkgever bijkomend een omstandig verslag opstellen en dit binnen de 10 kalenderdagen die volgen op het ongeval, overmaken aan de inspectiedienst Toezicht Welzijn op het Werk(TWW).

Betreft het een dodelijk ongeval of een ongeval dat leidt tot een blijvend letsel, moet de werkgever dit onmiddellijk aan de dienst toezicht Welzijn op het Werk (TWW) melden. Fedris houdt alle aangegeven arbeidsongevallen van in België sociaal verzekerden bij in een databank. Fedris bezorgt TWW-gegevens over de ernstige arbeidsongevallen. Door dit controlemechanisme kan TWW nagaan of een omstandig verslag werd opgesteld en de werkgever hiertoe brengen. Binnen de scope van dit project worden twee overlappende fenomenen geviseerd:

1. Blinde vlek gedetacheerden

Gedetacheerde werknemers zijn onderworpen aan de sociale zekerheid van het land waarin hij gewoonlijk tewerkgesteld isDe arbeidsongevallenverzekering dient afgesloten te worden in het land waar de werknemer onderworpen is aan de sociale zekerheid.

Hieruit volgt dat de Belgische overheid geen zicht heeft op de arbeidsongevallen overkomen aan gedetacheerden. Gedetacheerden vallen namelijk buiten de scope van Fedris.

Bij een ernstig arbeidsongeval blijft wel de verplichting tot de opmaak van een omstandig verslag en het versturen aan TWW. Doordat gedetacheerden niet onderworpen zijn aan de Belgische sociale zekerheid ontbreekt echter het controlemechanisme door de gegevensuitwisseling Fedris-TWW.

Bij een dodelijk ongeval of een ongeval dat leidt tot een blijvend letsel blijft ook de verplichting inzake de onmiddellijke melding aan TWW. De praktijk wijst echter uit dat - ook Belgische - werkgevers deze meldingsplicht niet systematisch naleven.

Het doel van dit project is om een oplossing te bieden aan de statistische blinde vlek inzake arbeidsongevallen overkomen aan gedetacheerde buitenlandse werknemers en zelfstandigen al dan niet gedetacheerd.

2. Tipp-Ex-ongevallen

Tipp-Ex-ongevallen zijn arbeidsongevallen die effectief plaatsvonden maar niet, of niet volledig worden gemeld; men beslist om het ongeval te verbergen onder een spreekwoordelijk laagje Tipp-Ex. Dit fenomeen stelt zich zowel bij buitenlandse als Belgische werkgevers.

Indicatoren:	**Analyse + Plan van aanpak**
Product:	**Betere beeldvorming risico's**
Betrokken actoren:	**SIOD – TWW – FEDRIS – Beleidscel Dermagne-beleidscel Vandenbroucke**
Projectleider:	**SIOD**
Middelen:	**Overleg betrokken actoren, uitwisselen van statistische gegevens**

3.3. Operationele Doelstelling: Controle op (nieuwe) flexibele arbeidsvormen

NEW Actie 29: Multidisciplinaire controles van de dienstencheque ondernemingen

De regels voor de werking van de dienstencheques en het geheel van verplichtingen waaraan de deelnemers aan het stelsel moeten voldoen zijn bij wet bepaald.

De grote budgettaire impact van de dienstencheques noopt tot een controle op de naleving van de administratieve en sociale verplichtingen opgelegd aan de erkende ondernemingen en gebruikers. Mogelijkheden tot oneerlijke concurrentie tussen ondernemingen, maar ook tussen de regio's moet worden uitgesloten.

Een integrale aanpak van de sociale fraude in deze sector veronderstelt dan ook gezamenlijke controles.

Gerichte controles moeten evalueren of er geen misbruik wordt gemaakt van dit systeem: fictieve prestaties, niet-toegestane prestaties, miskenning van de arbeidsduurregels, social engineering met het oog op het verminderen van de sociale lasten, oneigenlijk gebruik van tijdelijke werkloosheid, etc. Ook het welzijn van de dienstenchequewerknemers verdient bijzondere aandacht. De Coronapandemie, heeft de precaire situatie van de dienstenchequewerknemer extra belicht.

Indicator:	**Gemeenschappelijke controles, waaronder flitscontroles**
Product:	**Een integrale aanpak van de dienstenchequesector**
Betrokken actoren:	**Regionale inspectiediensten, TSW, TWW, RSZ en RVA**
Projectleider:	**SIOD**
Middelen:	**Multidisciplinaire teams, overlegmomenten, controlecanvas, targets via datamining/ -matching, klachten/meldingen, …**

NEW Actie 30: Controle arbeidsduur Arts-Specialist in Opleiding

De arbeidsduur van de geneesheren, tandartsen, dierenartsen, kandidaten in opleiding en studenten-stagiairs is geregeld door de wet van 12/12/2010. Contracten kunnen, onder voorwaarden, tot werkweken van 48 tot 60 uren gaan, 22 uur boven de reguliere 38 uren-werkweek. Op 19 mei 2021 werd een collectieve overeenkomst afgesloten in de Nationale Paritaire Commissie Geneesheren-Ziekenhuizen over de loon- en arbeidsvoorwaarden.
In onze onderzoeken, al dan niet op klacht, stelt het Toezicht op de Sociale Wetten (TSW) herhaaldelijk overtredingen vast op deze wetgeving. Meerdere stakeholders geven aan om hierop meer gerichtere controles uit te voeren om vervolgens mistoestanden tegen te gaan.

Indicatoren:	**24 Afgesloten onderzoeken**
Product:	**Misbruiken t.a.v. de arbeidsduur van Arts-Specialist in Opleiding tegengaan.**
Betrokken actoren:	**TSW**
Projectleider:	**TSW**
Middelen:	**Sub(sectorale) aanpak, CAO 2021, klachten/meldingen, …**

Recurrente actie 31: Misbruik inzake uitzendarbeid

We stellen regelmatig vast dat uitzendkrachten nogal eens misbruikt worden op vlak van beloning, motief en de duur van de contracten. Het loon van de uitzendkracht mag niet lager zijn dan datgene waarop hij recht zou hebben gehad, indien hij onder dezelfde voorwaarden als vast werknemer door de gebruiker was in dienst genomen. Daarvan kan alleen afgeweken worden indien gelijkwaardige voordelen worden toegekend door een algemeen verbindend verklaarde CAO van het paritair comité voor de uitzendarbeid.

Voor deze uitzendkrachten moet worden nagegaan of:

- Zij aan dezelfde loon- en arbeidsvoorwaarden werken als het personeel van de gebruiker;
- Het motief voor de uitzendarbeid correct is.

Het is daarbij niet de bedoeling dat een volledig uitzendbureau wordt doorgelicht, maar enkel die uitzendkrachten bij een gebruiker.

Een dergelijk dossier wordt opgestart naar aanleiding van een controle bij een gebruiker, waar de aanwezigheid van uitzendkrachten is vastgesteld.

Indicatoren:	**300 afgesloten onderzoeken**
Product:	**Minder inbreuken t.a.v. uitzendkrachten**
Betrokken actoren:	**TSW**
Projectleider:	**TSW**
Middelen:	**MANCP TSW – Thematisch handhavingsprogramma**

4. STRATEGISCHE DOELSTELLING:

Versterking van de inspectiediensten om te zorgen voor een grotere capaciteit om op te treden en een grotere slagkracht.

NEW Actie 32: Versterking federale sociale inspectiediensten

Verschillende sociale partners wijzen op de centrale rol van de sociale inspectiediensten in de bestrijding van sociale fraude en sociale dumping en op de noodzaak om hen voldoende middelen ter beschikking te stellen om de verschillende doelstellingen op dit vlak te verwezenlijken[14]. Er zullen 50 inspecteurs aangeworven worden om de strijd tegen de misbruiken met COVID-19-steunmaatregelen en andere vormen van sociale fraude aan te pakken.

Indicator:	**Aanwerving van 50 sociaal inspecteurs**
Product:	**Meer capaciteit bij de federale sociale inspectiediensten**
Betrokken actoren:	**Bevoegde beleidscellen – federale sociale inspectiediensten**
Projectleider:	**Beleidscellen Dermagne – Vandenbroucke - Clarinval**
Middelen:	**Capaciteit**

4.1. Operationele Doelstelling: Strijd tegen georganiseerde sociale fraude en sociale criminaliteit: mensenhandel

NEW Actie 33: Verbetering van de detectie van identiteitsfraude

In eerste instantie zijn het de politiediensten die bevoegd zijn voor de vaststelling van identiteitsfraude en/of het gebruik van vervalste identiteitsdocumenten. In dat kader kan verwezen worden naar de Kadernota Integrale Veiligheid 2022-2024. Daarom werken de Sociale Inspectiediensten in het kader van de multidisciplinaire gemeenschappelijke controles binnen de arrondissementele cellen heel vaak ook samen met de politiediensten en Dienst Vreemdelingenzaken. In dit kader kan er ook verwezen worden naar het belang van het Protocol afgesloten tussen de DVZ en de sociale inspectiediensten. Dit protocol wordt momenteel geactualiseerd waarbij een nog betere en efficiëntere samenwerking met de sociale inspectiediensten ook aan bod komt. De sociale inspectiediensten zijn ook op de hoogte van het feit dat identiteitsfraude heel vaak ook hand in hand gaat met de handel in

14 *Cfr. Advies 2022/06 van het ABC over het Ontwerp van Operationeel plan voor sociale fraudebestrijding 2022, dd. 06/05/2022 en Advies MH/JC/AS 877-2022 van de HRZKMO over het ontwerp van operationeel plan Sociale Fraudebestrijding, dd. 04/04/2022.*

sociale kits. Hierbij worden sociale documenten (vervalst) tegen betaling aangeboden aan personen op basis waarvan zij het recht op verblijf en /of het recht op uitkeringen aanvragen niettegenstaande ze hierop geen recht hebben.

De detectie van vervalsingen van identiteitspapieren is in de praktijk geen evidentie, aangezien deze meer en meer geprofessionaliseerd worden (zie ook link met sociale kits). Daarom is er een detectie van gespecialiseerde diensten (politie, DVZ) vereist en is er ook een controle ter plaatse noodzakelijk. De sociale inspectiediensten kunnen op basis van een kruising van de databases van de instellingen van sociale zekerheid (bvb. Dimona, DMFA, …) vaak identiteitsfraude vaststellen doordat zij vaststellen dat één werknemer op hetzelfde moment bij verschillende werkgevers aan het werk zou zijn.

Indicatoren:	**Het uitwisselen van fraudefenomenen aangaande identiteitsfraude Het voorzien van een opleiding t.a.v. het herkennen van mogelijke frauduleuze identiteitsdocumenten**
Product:	**Betere detectie van identiteitsfraude**
Betrokken actoren:	**SIOD – DVZ – Politiediensten – Sociale Inspectiediensten**
Projectleider:	**SIOD**
Middelen:	**Samenwerkingsverbanden, opleiding sociaal inspecteurs, …**

NEW Actie 34: Verbeteren aanpak misbruiken door diplomatiek personeel

Niettegenstaande de uitbreiding van het toepassingsgebied van de CAO-wet, waardoor het lokale personeel dat binnen ambassades werkzaam is nu ook binnen het toepassingsgebied van de CAO-wetten valt, blijft het voor de sociale inspectiediensten moeilijk om die rechten af te dwingen omdat ze geen toegang krijgen tot de ambassades[15]. De Commissie voor Goede Diensten tracht, met behulp van de FOD Buitenlandse Zaken, ambassades te responsabiliseren via maandelijkse vergaderingen waar bv. klachten van werknemers besproken worden om tot een oplossing te komen. De beleidscellen engageren zich om de werking van deze Commissie te ondersteunen en vragen de diplomatieke wereld om de uitbreiding van het toepassingsgebied van de CAO-wet onder de aandacht te brengen van hun personeel.

Indicatoren:	**Ondersteuning werking Commissie voor Goede Diensten Sensibilisering diplomatieke wereld**
Product:	**Verbeterde aanpak misbruiken**
Betrokken actoren:	**Beleidscellen - diplomatie - FOD Buitenlandse Zaken - Commissie voor Goede diensten**
Projectleider:	**Beleidscel Dermagne**
Middelen:	**Informatiebrochure, nota's, overlegvergaderingen ,….**

15 *Cf. Advies nr. 2.286 van de NAR over het ontwerp van operationeel actieplan voor de bestrijding van sociale fraude 2022, dd. 06/05/2022.*

Recurrente actie 35: Strijd tegen mensenhandel en economische uitbuiting.

De sociale inspectiediensten van TSW/RSZ zijn bevoegd om toezicht te houden op de toepassing van het artikel 433quinquies, §1, 3e van het Strafwetboek: arbeid uitgevoerd in omstandigheden die ingaan tegen de menselijke waardigheid (economische uitbuiting).

De expertise opgebouwd door de Thematische Directie “Mensenhandel (ECOSOC)” bij de RSZ-inspectiedienst moet verder gerentabiliseerd worden. De voortrekkersrol die zij daarbij opnemen, belet niet dat ingezet wordt op multidisciplinaire samenwerking met de gespecialiseerde cel bij TSW én met alle andere relevante diensten.

Vanuit het oogpunt van preventie zal TSW in het kader van de “Commissie van goede praktijken” alle klachten en vragen tot tussenkomst optimaal behandelen met het doel aansluiting bij de Belgische sociale zekerheid te bekomen en Belgische arbeidsvoorwaarden zoveel mogelijk te doen naleven. TSW zal in 2022 minstens 30 controles van huis– en ambassadepersoneel verrichten. De selectie van de controles zal gebeuren in overleg met de Commissie van goede praktijken en de dienst Internationale Betrekkingen van de RSZ.

De RSZ en TSW zullen actief blijven meewerken aan relevante internationale initiatieven ter bevordering van de multidisciplinaire samenwerking in de bestrijding van economische uitbuiting. De RSZ en TSW zullen hun specifieke actieve rol bestendigen tijdens de gezamenlijke actiedagen (Empact Action Days (EAD) labour exploitation) tijdens dewelke in meerdere EU-landen gelijktijdige controles in risicosectoren worden uitgevoerd.

Op nationaal en internationaal vlak wordt overlegd. Nationaal overleg gebeurt o.m. via de coördinatievergaderingen georganiseerd door de referentiemagistraat Mensenhandel (in het kader van de omzendbrief van de procureurs-generaal over de politiek van opsporing en vervolging van mensenhandel) en via de Interdepartementale cel voor de coördinatie van de strijd tegen mensenhandel en mensensmokkel en het Bureau van deze cel (beiden voorgezeten door de FOD Justitie). Op internationaal vlak met Europol en in het kader van de EU-campagnes tegen “mensenhandel”.

Deze activiteiten zullen worden uitgevoerd in nauw overleg met de gerechtelijke overheden en de relevante partners die bij deze onderzoeken worden betrokken. In het bijzonder zal ook meer aandacht worden besteed aan de daadwerkelijke verwijzing van gedetecteerde slachtoffers naar de erkende opvangcentra voor slachtoffers van mensenhandel.

Indicatoren:	**100 onderzoeken mensenhandel/ socio-economische uitbuiting (RSZ)** **30 controles huis- en ambassadepersoneel (incl. au pairs, voornamelijk in de grootsteden) (TSW)** **Actieve medewerking aan relevante internationale initiatieven ter bevordering van de multidisciplinaire samenwerking in de bestrijding van economische uitbuiting** **Aantal controles tijdens de actiedagen (EMPACT Action Days), waarop meerdere EU-landen gelijktijdig controles in de risicosectoren uitvoeren (RSZ en TSW).**
Product:	**Een integrale aanpak van mensenhandel**
Betrokken actoren:	**TSW – RSZ – politiediensten - Justitie**
Projectleider:	**TSW - RSZ**
Middelen:	**Gespecialiseerde teams, EU-samenwerking, detectie via grootsteden controles**

Recurrente actie 36: Controles in de grootsteden (inclusief mensenhandel)

In 5 grootsteden (Brussel, Antwerpen, Gent, Charleroi en Luik) zullen controles uitgevoerd worden die gericht zijn op ernstige en georganiseerde sociale fraude met een crimineel oogpunt. Deze controles worden uitgevoerd door multidisciplinaire teams (gespecialiseerde cellen sociale inspectiediensten, politiediensten, regionale inspectiediensten, fiscus, douane, DVZ, …) onder leiding van de bevoegde arbeidsauditeur.

Indicatoren:	**Uitvoeren van 500 controles in de grootsteden (diverse problematiek), met specifieke aandacht voor de “carwashes” (fraudefenomeenfiche)** **Analyse van de rol van sociale inspectiediensten binnen bestuurlijke handhaving** **Analyse van mogelijke nieuwe samenwerkingsverbanden in het kader van bestuurlijke handhaving op vraag van de steden en gemeenten (vraag gestuurd)** **Verder uitwerken en uitvoeren van de bestaande samenwerkingsverbanden op vraag van de steden en gemeenten (vraag gestuurd) in het kader van de bestuurlijke handhaving.**
Betrokken actoren:	**SIOD – RSZ – TSW- DVZ- Justitie - Politiediensten**
Projectleider:	**SIOD**

4.2. Operationele Doelstelling: De strijd tegen niet aangegeven arbeid en tegen bijdragefraude met inbegrip van social engineering

Recurrente actie 37: Onderzoeken bij nieuwe en voorlopig ingeschreven werkgevers

De RSZ zal in 2022 bijzondere aandacht besteden aan de detectie en selectie van nieuwe en voorlopig ingeschreven werkgevers met een bepaald risicoprofiel. Het is de bedoeling deze werkgevers zo snel mogelijk (= na indiening van hun eerste DmfA) te bezoeken en te begeleiden. Naast een preventief effect kunnen deze onderzoeken tevens tot gevolg hebben dat er een snelle detectie van probleemgevallen tot stand komt en dat bovendien de mogelijke ontduiking van sociale bijdragen of het negatieve effect van andere problemen sneller blootgelegd en stopgezet kan worden.

Indicatoren:	**Onderzoeken bij nieuwe en voorlopig ingeschreven werkgevers** **Onderzoeken op basis van datamining en datamatching**
Betrokken actoren:	**RSZ**
Projectleider:	**RSZ**

NEW Actie 38: Invoering van beleidsmaatregelen ter preventie en detectie van schijnstages

De Nationale Arbeidsraad stelt vast dat Europees Comité van de Sociale Rechten op 16 februari 2022 voor België problemen heeft vastgesteld met betrekking tot het functioneren van de Arbeidsinspectie inzake het opsporen en voorkomen van schijnstages. Een schijnstage betekent dat er in het kader van een stage echte en oprechte arbeid wordt verricht onder het gezag en ten behoeve van een werkgever, zonder dat daarvoor een overeenkomstige vergoeding wordt ontvangen[16]. De beleidscel Dermagne engageert zich om een aantal beleidsmaatregelen in te voeren ter preventie en detectie van schijnstages, zoals bv. besprekingen met de Regio's met het oog op het afsluiten van een samenwerkingsprotocol om de controles beter af te stemmen, overleg met andere kabinetten en (federale en regionale) overheidsdiensten m.b.t. onbezoldigde stages bij overheidsdiensten.

Indicator:	**Overleg inzake beleidsmaatregelen**
Product:	**Betere preventie en detectie van schijnstages**
Betrokken actoren:	**Beleidscellen – Regio's - Overheidsdiensten**
Projectleider:	**Beleidscel Dermagne**
Middelen:	**Overlegvergaderingen – nota's**

16 *Advies nr. 2.286 van de NAR over het ontwerp van operationeel actieplan voor de bestrijding van sociale fraude 2022, dd. 06/05/2022.*

NEW Actie 39: Onderzoeken naar schijnstages

De NAR merkt op dat het Europees Comité voor Sociale Rechten op 16 februari 2022 problemen in België heeft vastgesteld betreffende het functioneren van de arbeidsinspectie bij het opsporen en voorkomen van schijnstages[17]. Een schijnstage houdt in dat in het kader van een stage onder het gezag en ten voordele van een werkgever reële en daadwerkelijke arbeid wordt verricht, zonder overeenkomstige vergoeding. TSW engageert zich om 24 onderzoeken uit te voeren naar verdachte situaties betreffende fictieve stages bij wijze van eerste onderzoek, rekening houdend met het beschikbare personeel en andere opdrachten.

Indicator	**24 onderzoeken van verdachte situaties betreffende fictieve stages bij wijze van eerste onderzoek, rekening houdend met het beschikbare personeel en andere opdrachten.**
Product:	**Verslag (kwantitatief)**
Betrokken actoren:	**TSW**
Projectleider:	**TSW**
Middelen:	**aantal inspecteurs VTE TSW**

Recurrente actie 40: Verderzetten controles op spinconstructies, faillissementscarrousels “social engineering” en publieke werkgevers

De RSZ zal in 2022 verder werken aan de strijd tegen de georganiseerde fraude op het vlak van RSZ-bijdragen. Het gaat om frauduleuze constructies die vaak complex zijn en die tot doel hebben geen aangifte te doen en/of geen RSZ-bijdrage te betalen (gebruik van fictieve maatschappelijke zetels, spinconstructies, faillissementscarrousels, … om RSZ-bijdragen te ontlopen). Ook zal ze een deel van haar middelen besteden aan de strijd tegen de ‘social engineering’ (onttrekken van bezoldigingscomponenten aan de onderwerping van de RSZ-bijdragen zonder dat er sprake is van zwartwerk).

In de publieke sector zal de RSZ-inspectie in de loop van 2022 buiten de klassieke stedelijke, gemeentelijke en provinciale besturen, bij andere publieke werkgevers een grondige doorlichting uitvoeren op het vlak van de socialezekerheidswetgeving

Indicatoren:	**Controles in de strijd tegen "social engineering", sociale dumping en fraudenetwerken op jaarbasis** **Onderzoeken bij publieke werkgevers op basis van datamining en datamatching**
Betrokken actoren:	**RSZ**
Projectleider:	**RSZ**

17 *Cfr. Advies nr. 2.286 van de NAR over het ontwerp van operationeel actieplan voor de bestrijding van sociale fraude 2022, dd. 06/05/2022.*

Recurrente actie 41: Gemeenschappelijke controles binnen de sector van de koerierdiensten (pakjes)

Binnen de sectorale controles voorzien binnen de transportsector (met inbegrip van de koerierdiensten), zie verder, wordt er binnen deze actie gefocust op het toenemend fraudefenomeen binnen de activiteiten van de koerierdiensten (pakjes).

Indicatoren:	**250 controles binnen de koerierdiensten (pakjes)**
Product:	**De pakkans verhogen binnen risicovolle sectoren**
Betrokken actoren:	**Sociale Inspectiediensten – Regio's**
Projectleider:	**SIOD**
Middelen:	**VTE – Targets**

NEW Actie 42: Invoering algemeen digitale arbeidsregistratie

Naar aanleiding van het arrest van 14 mei 2019 (C-55/18) van het Hof van Justitie[18] inzake de bescherming van de veiligheid en de gezondheid van de werknemers en de organisatie van de arbeidstijd, rijst de vraag naar de impact van dit arrest op de Belgische wetgeving. Tevens heeft de Raad van Arbeidsauditeurs opgemerkt dat er nog steeds fraude bestaat met niet aangegeven werkuren en dit vooral in het kader van deeltijdse arbeid.

Aan de sociale partners werd een standpunt hierover gevraagd. Op basis van dit standpunt, wordt binnen de regering bekeken of en in welke mate aanpassingen aan de Belgische wetgeving vereist zijn naar aanleiding van bovenvermeld arrest.

Indicatoren:	**Advies sociale partners over de noodzaak en de wenselijkheid tot invoering van een algemene digitale arbeidstijdsregistratie naar aanleiding van het arrest van het HvJ. 14 mei 2019 (C-55/18)**
Product:	**Standpunt sociale partners**
Betrokken actoren:	**Beleidscellen & sociale partners**
Projectleider:	**Beleidscel Dermagne**
Middelen:	**draagvlak, overleg**

Recurrente actie 43: Controle op de arbeidsduur

Er bestaan heel wat problemen inzake de arbeidsduur van voltijds en deeltijds tewerkgestelde werknemers. Het gaat bv. over niet toegekende pauzes, niet geplande pauzes, tijd om schoon te maken bij sluiting of voor opening handelszaken die niet is meegerekend; niet-betaalde of te weinig betaalde overuren. Gelet op het strenge toezicht op deeltijdse arbeid, zoeken sommige werkgevers andere opties om te frauderen. TSW zet zich ook in 2022 verder in om onderzoeken uit te voeren naar de arbeidsduur van werknemers.

Indicatoren:	**200 afgesloten onderzoeken arbeidsduur (voltijds en deeltijds tewerkgestelde werknemers)**
Betrokken actoren:	**TSW**
Projectleider:	**TSW**

18 *Cfr. Advies Raad van Arbeidsauditeurs over het ontwerp Actieplan Sociale Fraudebestrijding 2022, dd. 02/03/2022.*

Recurrente actie 44: Aantal vooropgestelde sectorale controles in het kader van de SIOD-acties

De sociale inspectiediensten zullen in 2022 in het kader van hun samenwerking binnen de arrondissementele cellen 10.000 controles in het kader van de SIOD-acties uitvoeren. Per sector wordt een minimumaantal controles vooropgesteld. Het minimumaantal controles per arrondissementele cel is tevens vastgesteld.

Indicatoren: **Sector of Fraudefenomeen:**

- **BOUW: 1.800**
  - Minstens 10% van het minimumaantal te verrichten controles in de bouwsector moeten uitgevoerd worden "buiten de normale werkuren" (d.i. 's avonds na 18u00 en in het weekend);
  - Per arrondissementele cel moeten minstens 5 openbare werven, in de zin van de Wet van 17 juni 2016 inzake overheidsopdrachten, gecontroleerd worden
  - Er wordt op de gecontroleerde bouwplaatsen en op bevoorradingsplaatsen (betoncentrales) voldoende aandacht besteed aan de problematiek in het kader van het stortklaar beton (cfr. fraudefenomeenfiche Beton).
- **ELEKTRO: 300**
  - Minstens 10% van het minimumaantal te verrichten controles in de elektrosector moeten uitgevoerd worden "buiten de normale werkuren" (d.i. 's avonds na 18u00 en in het weekend);
  - Per arrondissementele cel moeten minstens 5 openbare werven, in de zin van de Wet van 17 juni 2016 inzake overheidsopdrachten, gecontroleerd worden
- **METAAL EN TECHNOLOGIE: 200**
- **SCHOONMAAK: 320**
- **LAND-EN TUINBOUW: 100**
- **HORECA (met inbegrip van deloyale concurrentie uitgaande van feitelijke verenigingen en vzw's[19]): 1.000**
- **GOEDERENVERVOER: 1.500**
  - Een evenwicht moet bewaard worden tussen het aantal zetelcontroles en het aantal wegcontroles, waarbij er een voorkeur wordt gegeven aan de "hit and run" – controles op de weg
- **VLEES: 50**
- **TAXI: 100**
  - Hierbij worden zowel de onlineplatformen beoogd als de zogenaamde "klassieke taxisector";
  - Ten minste 1 controle gebeurt op de "verhuur van auto met chauffeur" (controle sociale wetgeving)
  - Focus op zelfstandigen die werken voor platformen in ruime zin
- **VERHUIS: 100**
  - Conform de fraudefenomeenfiche "Verhuissector" dient er nagedacht te worden om de doeltreffendheid van de methodes voor opsporing, onderzoek en analyse te verbeteren door zich bv. te richten op een cartografie van de ondernemingen, de monitoring van de activiteit ter ondersteuning van de beschikbare officiële gegevens, een geïntegreerde analyse van de prestaties, loongegevens en aangiftes m.b.t. de aangegeven of vermoedelijke omvang van de activiteit.
- **BEWAKING: 50**
- **CARWASHES: 300**
- **BEGRAFENIS: 10**
- **GROOTSTEDEN: 500**
- **DUMPING: 2.000**
- **VRIJ IN TE VULLEN: 1.670 (inclusief flitscontroles)**

TOTAAL: 10.000

Betrokken actoren: **Arrondissementele cellen – Sociale inspectiediensten**

Projectleider: **SIOD**

19 *Cfr. Advies MH/JC/AS 877-2022 van de HRZKMO over het ontwerp van operationeel plan Sociale Fraudebestrijding, dd. 04/04/2022.*

Recurrente actie 45: Strijd tegen niet-aangegeven arbeid bij zelfstandigen.

De strijd tegen niet-aangegeven arbeid is één van de prioriteiten in de strijd tegen de sociale fraude. Het RSVZ onderzoekt de niet-aangegeven arbeid bij zelfstandigen.

Indicatoren:	**Het aantal afgesloten onderzoeken met betrekking tot de behandeling van de vaststellingen, meldingen en klachten inzake een niet-aangegeven zelfstandige beroepsactiviteit**
Betrokken actoren:	**RSVZ**
Projectleider:	**RSVZ**

4.3. Operationele Doelstelling: Strijd tegen de schijnstatuten (schijnzelfstandigheid/ schijnwerknemers)

Recurrente actie 46: Onderzoeken schijnstatuten

In 2022 zullen de betrokken inspectiediensten in totaal minstens 100 onderzoeken schijnstatuten verrichten. Een vorm van oneigenlijk gebruik van het sociaal statuut van de zelfstandigen is de oprichting van frauduleuze vennootschapsconstructies. Die laatste schrijven aanzienlijke aantallen in als werkende vennoten die zich op hun beurt registreren als zelfstandige bij een sociaal verzekeringsfonds. Deze praktijk blijkt vaak samen te gaan met het aannemen van een schijnstatuut. Men stelt vast dat deze zogenaamde werkende vennoten in feite loontrekkende werknemers zijn, die verkeerdelijk worden 'tewerkgesteld' als zelfstandige.

Indicatoren:	**100 afgesloten onderzoeken (gemeenschappelijk voor RSZ en RSVZ).**
Betrokken actoren:	**RSZ - RSVZ**
Projectleider:	**RSZ - RSVZ**

Recurrente actie 47: Strijd tegen de fictieve aansluitingen in het statuut van de zelfstandigen

Het RSVZ werkt in 2022 verder aan de hervorming van de behandeling van haar dossiers ‘fictieve aansluitingen’. Deze hervorming moet enerzijds toelaten om de dossiers die diepgaand moeten worden onderzocht gerichter te onderscheiden in het omvangrijke volume van inkomende dossiers, dankzij de diepgaande analyse van de AFA-database. Anderzijds moet deze hervorming toelaten een maximum aan uitgevoerde processen te automatiseren.

Indicatoren:	**Verderzetting uitwerking van de automatisatie en selectie van het hoge volume aan binnenkomende dossiers.**
Betrokken actoren:	**RSVZ**
Projectleider:	**RSVZ**

Recurrente actie 48: Gemeenschappelijke onderzoeken binnen de platformeconomie

De gemeenschappelijke aanpak en het uitwerken van een methodologie t.a.v. de platformen voor platformeconomie maakt tevens integraal deel uit van het Actieplan van het College voor de strijd tegen de fiscale en sociale fraude via projectfiche F26

De sociale inspectiediensten verlenen hun medewerking aan justitie in de gerechtelijke onderzoeken die betrekking hebben op de platformeconomie

Daarnaast zullen zij in 2022 ook bijkomende onderzoeken op eigen initiatief verrichten, waarbij zij gezamenlijke prioriteiten afspreken.

In dit kader verbinden de RSZ, TSW/ TWW en het RSVZ zich ertoe om in 2022 gemeenschappelijke onderzoeken uit te voeren binnen de context van de platformeconomie.

De SIOD ondersteunt via het voorzien van een actuele controlemethodologie.

Indicatoren:	**10 gemeenschappelijke onderzoeken in de platformeconomie (o.a. de erkende en niet-erkende platformen) Het bijwerken van een controlemethodologie**
Product:	**De pakkans verhogen binnen nieuwe werkvormen.**
Betrokken actoren:	**RSZ – RSVZ – TSW - TWW**
Projectleider:	**SIOD**
Middelen:	**VTE – Targets**

4.4. Operationele Doelstelling: Strijd tegen het onterecht toekennen van uitkeringen (uitkeringsfraude)

Recurrente actie 49: Flitscontroles RVA (werkloosheidsuitkering)

De RVA zal in 2022 verder inzetten op preventie en coaching in het kader van de sociale fraudebestrijding door het organiseren van vooraf aangekondigde “flitscontroles”.

Indicatoren:	**1 flitscontrole**
Betrokken actoren:	**RVA**
Projectleider:	**RVA**

Recurrente actie 50: Doelgerichte onderzoeken bij de uitkeringsgerechtigden (werkloosheid – en arbeidsongeschiktheidsuitkering)

In 2022 worden de tweemaandelijkse vergaderingen tussen RVA en RIZIV (DAC) verdergezet. Deze vergaderingen hebben tot doel om de gemeenschappelijke aanpak en resultaten van hun samenwerking m.b.t. uitkeringsfraude te analyseren en op te volgen. RVA en RIZIV zullen ook blijven samenwerken in de strijd tegen domiciliefraude en zwartwerk. In dit kader zullen ze de gegevensuitwisseling m.b.t. concrete dossiers en best practices verder uitbouwen.

Indicatoren:	**Tweemaandelijkse vergaderingen tussen RIZIV en RVA**
Betrokken actoren:	**RIZIV (DAC) - RVA**
Projectleider:	**RIZIV (DAC) - RVA**

Recurrente actie 51: Analyse van de e-PV's van de sociale inspectiediensten wat betreft de cumul “niet aangegeven arbeid ” – arbeidsongeschiktheidsuitkeringen door het RIZIV

Het RIZIV (DAC) zal in 2022 een analyse uitvoeren van de e-PV’s die door de andere sociale inspectiediensten werden opgemaakt voor zwartwerk en/of niet – aangegeven arbeid. Op basis van de informatie die is opgenomen in deze e-PV’s, zal het RIVIZ de impact van cumul niet – aangegeven arbeid (zwartwerk) en arbeidsongeschiktheid op de ziekteverzekering analyseren.

Indicatoren:	**Aantal controles uitgevoerd op basis van de e-PV’s van de sociale inspectiediensten inzake cumul niet-aangegeven arbeid met arbeidsongeschiktheidsuitkering**
Betrokken actoren:	**RIZIV (DAC)**
Projectleider:	**RIZIV (DAC)**

Recurrente actie 52: Fraude arbeidsongeschiktheidsuitkering en verblijf in het buitenland

In toepassing van het artikel 136, §1 van de wet op de verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994, en artikel 294, §1 en 3 van het koninklijk besluit van 3 juli 1996, worden de uitkeringen voor arbeidsongeschiktheid toegekend voor de periode dat de titularis zich buiten het nationaal grondgebied bevindt, indien hij de goedkeuring heeft van de adviserend geneesheer van zijn ziekenfonds of indien hij vrijgesteld is om deze toelating te vragen omwille van de Belgische wet, de Europese regelgeving of internationale overeenkomsten die België verbinden met het land van verblijf, en indien hij voldoet aan de andere voorwaarden voor de toekenning van de uitkering voor arbeidsongeschiktheid. In alle andere gevallen kan de verzekerde niet genieten van deze uitkeringen tijdens zijn verblijf in het buitenland. De Dienst voor Administratieve Controle (DAC) van het RIZIV zet in 2022 de strijd tegen dit specifiek soort fraude met arbeidsongeschiktheidsuitkeringen voort.

Indicatoren:	**Aantal controles in het kader van verblijf in het buitenland.**
Betrokken actoren:	**RIZIV (DAC)**
Projectleider:	**RIZIV (DAC)**

Recurrente actie 53: Onderzoeken bij uitkeringsgerechtigden arbeidsongeschiktheidsuitkering op basis van definitieve beslissingen RSVZ inzake 'niet-onderwerping'

Het recht op een arbeidsongeschiktheidsuitkering, evenals het recht op een ziekte-uitkering is afhankelijk van een aantal toelaatbaarheidsvoorwaarden. Indien de uitkeringsaanvraag is gebaseerd op een periode van activiteit die naar aanleiding van een definitieve beslissing van het RSVZ niet langer kan beschouwd worden als een periode van aansluiting, dan kan dit invloed hebben op het recht op een uitkering.

Indicatoren:	**Aantal onderzoeken toelaatbaarheid bij het RIZIV op basis van een definitieve beslissing tot niet – onderwerping van het RSVZ om bijgevolg de impact van deze beslissing te bepalen t.a.v. de ziekte- en invaliditeitsverzekering**
Betrokken actoren:	**RIZIV (DAC) - RSVZ**
Projectleider:	**RIZIV (DAC)**

Recurrente actie 54: Controles domiciliefraude (werkloosheidsuitkering)'

De RVA zal de strijd tegen de sociale fraude via een niet-correcte aangifte van de gezinssituatie verder opdrijven door op geregelde tijdstippen herhaalde systematische controles op de effectieve gezinssituatie van de uitkeringsgerechtigde werklozen uit te voeren. Daarnaast zal de gezinstoestand bij een uitkering loopbaanonderbreking/ tijdskrediet worden gecontroleerd. Door een verkeerde aangifte van gezinssituatie worden er immers hogere uitkeringen – deze van gezinshoofd of alleenstaande – uitbetaald aan bovenvermelde uitkeringsgerechtigden die in werkelijkheid samenwonend zijn. De controles zullen gebeuren via datamining, datamatching en controles door de sociaal inspecteurs op het terrein en een betere en systematische samenwerking met andere sociale inspectiediensten, politie en justitie.

Indicatoren:	**6.000 Controles domiciliefraude op jaarbasis voor uitkeringsgerechtigde werklozen** **Aantal vastgestelde inbreuken voor personen in loopbaanonderbreking/ tijdskrediet**
Betrokken actoren:	**RVA**
Projectleider:	**RVA**

Recurrente actie 55: Controles cumul uitkeringen (loopbaanonderbreking/ tijdskrediet) met andere inkomsten

De RVA zal in 2022 systematische a posteriori controles uitvoeren om de cumulatie van een uitkering loopbaanonderbreking/tijdskrediet met inkomsten uit arbeid op te sporen en stop te zetten. Deze controles gebeuren via het kruisen van gegevens van de databank van de RVA met de gegevens van de RSZ–databanken en/of de ARZA-databank. Doel van deze kruising is om 3 types van anomalieën te detecteren:

- Werkhervatting tijdens een periode van loopbaanonderbreking/tijdskrediet
- Start van een nevenactiviteit tijdens de periode van loopbaanonderbreking/ tijdskrediet
- Uitbreiding van een nevenactiviteit binnen de periode van loopbaanonderbreking / tijdskrediet

Indicatoren:	**Aantal vaststellingen uitkering loopbaanonderbreking/tijdskrediet met andere inkomsten**
Betrokken actoren:	**RVA**
Projectleider:	**RVA**

Recurrente actie 56: Controle misbruik tijdelijke werkloosheid (werkloosheidsuitkering)

Deze actie heeft een doelgerichte en efficiënte aanpak van misbruiken op tijdelijke werkloosheid voor ogen door het verrichten van doorgedreven controles door de RVA enerzijds en door het verder uitwerken van nieuwe methodes en pistes om misbruiken van het stelsel van tijdelijke werkloosheid verder te bestrijden en te ontraden anderzijds. De controles uitgevoerd door de RVA kunnen in drie categorieën ondergebracht worden:

- De preventieve controles bij de eerste aanvragen;
- De controles structurele tijdelijke werkloosheid;
- De repressieve controles in fraudegevoelige sectoren

Indicatoren:	**6.000 Controles tijdelijke werkloosheid op jaarbasis**
Betrokken actoren:	**RVA**
Projectleider:	**RVA**

4.5. Operationele Doelstelling: Strijd tegen de fictieve prestaties van zorgverstrekkers

Recurrente actie 57: Strijd tegen onterechte facturatie door zorgverleners

De Dienst voor geneeskundige evaluatie en controle (DGEC) spoort de aanrekening van niet-verrichte en niet-conforme prestaties van zorgverleners op. Deze inbreuken kunnen een gevolg zijn van administratieve fouten, misbruik van onduidelijke regelgeving of intentionele onterechte facturatie. De Dienst geeft prioriteit aan vaststellingen bij fraude (intentionele inbreuken), duidelijke regelgeving en preventie van administratieve fouten. Bovendien onderneemt de DGEC acties om de doelmatigheid van de toegediende en aangerekende zorgen te verhogen. Uitzonderlijk betreft het ook fraude bij verzekerden.

Indicatoren:	**30 miljoen EUR financiële impact**
Betrokken actoren:	**RIZIV (DGEC)**
Projectleider:	**RIZIV (DGEC)**

5. STRATEGISCHE DOELSTELLING:

Vereenvoudiging van de administratie (met inbegrip van de digitalisering), de wetgeving en verbetering van de informatie om de transparantie te vergroten, onbedoelde onregelmatigheden te voorkomen en social engineering te bestrijden.

De HRZKMO vraagt dat er in het Actieplan meer aandacht zou zijn voor duidelijke en ondubbelzinnige regelgeving en voor administratieve vereenvoudiging[20]. Wat de administratieve vereenvoudiging betreft, verwijst de HRZKMO naar de plannen van de regering op dat vlak, alsook naar het recente advies van de Hoge Raad ter zake (zie advies MH/JC/AS 870-2021 dd. 07/12/2021[21]).

5.1. Operationele Doelstelling: Gericht sensibiliseren binnen bepaalde (niche) domeinen om de compliance te verhogen.

Recurrente actie 58: Nudging

De Dienst Humanisering van de Arbeid (HUT) van de FOD WASO wenst voor haar promotionele acties nudging-technieken in te voeren. Het doel is om samen met TSW en TWW, en in samenwerking met SIOD, welzijnsbepalingen te identificeren die niet gerespecteerd worden (of die genegeerd worden), die vervolgens het voorwerp zullen uitmaken van een aantal te testen nudging-technieken. De evaluatie van dergelijke technieken en de impact op de naleving van de welszijnsbepalingen kunnen dan op hun beurt input geven om de toekomstige communicatiecampagne beter te gaan afstemmen. Dit is dus bij uitstek een preventieve actie, die ertoe moet leiden gedrag te veranderen zodat inbreuken op de welzijnsbepalingen vermeden worden.

Indicatoren:	**Het testen van Nudging-technieken t.a.v. de welzijnsbepalingen**
Betrokken actoren:	**SIOD – HUT (FOD WASO) – TSW - TWW**
Projectleider:	**HUT (FOD WASO)**

20 *Cf. Advies MH/JC/AS 877-2022 van de HRZKMO over het ontwerp van operationeel plan Sociale Fraudebestrijding, dd. 04/04/2022*
21 *https://www.hrzkmo.fgov.be/_files/ugd/dbba60_7c4572b39416451491ed0d1b1e4e7673.pdf*

5.2. Operationele Doelstelling: Digitalisering en uniformisering van de processen i.f.v. een gelijkmatige rapportering en een betere samenwerking

NEW Actie 59: Correcte betaling gedetineerden

In de context van de gevangenschap van (bijna)gepensioneerden kan het opzetten van een e-flux (uitwisselen van informatie) met de FOD Justitie het makkelijker worden om gevangenen hun pensioen correct te betalen en onrechtmatige betalingen te vermijden conform het KB van 27 januari 2021 in uitvoering van de wet van 5 mei 2019 houdende diverse bepalingen inzake informatisering van Justitie en modernisering van het statuut van rechters in ondernemingszaken en inzake de notariële aktebank.

Indicatoren:	**E-Flux Gevangenschap**
Product:	**Vermijden onterechte cumul**
Betrokken actoren:	**FPD – KSZ – FOD Justitie**
Projectleider:	**FPD**
Middelen:	**Elektronische flux, ondersteuning KSZ, …**

Recurrente actie 60: Implementatie voorstellen Experten Werkgroep "9 Werven"

In 2022 zal de werkgroep "9 werven" verder investeren in de uitwerking van de weerhouden werven. Deze bestaan uit:

- Re-engineering Kadaster van Onderzoeken
- My Digital Assistant – mobiele applicatie voor alle sociale inspectiediensten
- Harmonisering formulieren
- Knowledge management tool
- Governance programma – om het traject "9 werven" te ondersteunen

Indicatoren:	**Verderzetten convergentie traject tot de toepassing van eenvormige definities, eenvormige registratie van onderzoeken, eenvormige rapportering en traceerbaarheid van de resultaten**
Betrokken actoren:	**RSZ – RSVZ – TSW – RVA – RIZIV – DAG - SIOD**
Projectleider:	**Program Board '9 werven'**

Recurrente actie 61: Uitbreiding ePV tot beleidsdomein justitie: elektronische uitwisseling van Pv's tussen de sociale inspectiediensten en justitie

In 2018 werd het project E-Consult operationeel voor alle arbeidsauditoraten. In 2022 zal er verder gewerkt worden aan de mogelijkheid om via de eigen applicatie van justitie (MACH) over te gaan tot een volledig geïntegreerd systeem voor de consultatie van e-PV's.

Indicatoren:	**Ontwikkeling van een consultatiemogelijkheid van de e-PV's via het geïnformatiseerd systeem justitie (MACH)**
Betrokken actoren:	**Sociale Inspectiediensten – Justitie**
Projectleider:	**DAG**

6. STRATEGISCHE DOELSTELLING:

Verhogen van het risico om gepakt te worden en verbeteren van de effectiviteit van de sancties.

Het is van belang ervoor te zorgen dat niet alleen de in een sector geregistreerde ondernemingen gecontroleerd worden maar dat de controles zich juist richten op zij die de overtredingen begaan. De versterkte data driven benadering van de SIOD en de sociale inspectiediensten kan in deze alvast een deel van de oplossing inhouden[22].

6.1. Operationele Doelstelling: De bestaande tools en gegevensuitwisselingen verder digitaliseren

NEW Actie 62: Elektronische gegevensuitwisseling Luxemburg – RVA

In 2022 start de RVA de onderhandelingen op om tot een elektronische gegevensuitwisseling te komen met Luxemburg, en dit in samenwerking met SIOD. Om de cumuleerbaarheid van werkloosheidsuitkeringen met inkomsten uit het buitenland te onderzoeken is het belangrijk om ook over gegevens vanuit het buitenland te beschikken. Deze gegevens moeten actueel zijn en adequaat, op een beveiligde, elektronische manier kunnen worden uitgewisseld.

Indicatoren:	**Voortgang project** **Aantal gemeenschappelijke vergaderingen**
Product:	**Vermijden onterechte cumul**
Betrokken actoren:	**RVA – Luxemburgse counterpart – KSZ - SIOD**
Projectleider:	**RVA**
Middelen:	**Elektronische flux, ondersteuning KSZ, …**

22 *Advies MH/JC/AS 877-2022 van de HRZKMO over het ontwerp van operationeel plan Sociale Fraudebestrijding, dd. 04/04/2022.*

Recurrente actie 63: Elektronische gegevensuitwisseling Frankrijk – RVA

Zowel residentie als vroeger verworven rechten of bestaande uitkeringen kunnen invloed hebben op de toelaatbaarheid van een uitkering. Om de controle van dit proces te faciliteren is het belangrijk om ook over gegevens vanuit het buitenland te beschikken. Deze gegevens moeten actueel zijn en adequaat kunnen worden uitgewisseld. Een verdere digitalisering is bijgevolg noodzakelijk. In dat kader werd een eerste traject met Frankrijk opgestart om tot een structurele digitale gegevensuitwisseling te komen. In 2022 zet de RVA verder in op het bekomen van een elektronische gegevensuitwisseling met Frankrijk.

Indicatoren:	**Voortgang project, aantal gemeenschappelijke vergaderingen**
Betrokken actoren:	**RVA – Franse counterpart – KSZ - SIOD**
Projectleider:	**RVA**

Recurrente actie 64: Verderzetten van de activiteiten van de SIOD Werkgroep tot het opstellen van een multilateraal Benelux - Verdrag 'Sociale Fraudebestrijding'.

Dit initiatief maakt tevens deel uit van initiatieven in het kader van de werking van het College voor de strijd tegen de fiscale en sociale fraude.

De SIOD zal in 2022 verder samenwerken met het Benelux Secretariaat en de federale en regionale inspectiediensten om een Verdrag "Sociale Fraudebestrijding" voor de grensoverschrijdende samenwerking tussen sociale inspectiediensten op te starten en een Verdrag af te sluiten. Hierbij zal rekening gehouden worden met de "lessons learned" van de lopende samenwerking tussen de sociale inspectiediensten binnen het kader van de Benelux.

Indicatoren:	**Voortgang project 'verdrag'**
Product:	**Afgesloten verdrag**
Betrokken actoren:	**Benelux – Sociale Inspectiediensten – SIOD**
Projectleider:	**SIOD**
Middelen:	**Draagvlak – Overleg**

Recurrente actie 65: Informatie-uitwisseling met FOD Financiën

Dit initiatief maakt tevens deel uit van initiatieven in het kader van de werking van het College voor de strijd tegen de fiscale en sociale fraude via projectfiche F3

Platformeconomie:

Er bestaat een gemeenschappelijke onderzoeksmethodologie binnen de sociale inspectiediensten.

In het kader van de Werking van het Fraudecollege, en meer bepaald met betrekking tot het project “Gegevensuitwisseling tussen FOD FIN en de sociale inspectiediensten” wordt er een werkgroep opgericht waarbij de gegevensuitwisseling tussen FOD FIN en de sociale inspectiediensten in het kader van de controles van de platformeconomie te optimaliseren.

Internetfraude:

In het kader van de Werking van het Fraudecollege, en meer bepaald met betrekking tot het project “Gegevensuitwisseling tussen FOD FIN en de sociale inspectiediensten” wordt er een werkgroep opgericht waarbij de gegevensuitwisseling tussen FOD FIN , FOD Economie en de sociale inspectiediensten in het kader van een optimalisering van de controles inzake de verboden cumuls uitkeringsgerechtigden kan geoptimaliseerd worden, door o.a. gegevensfluxen te creëren inzake o.a. het verkopen via internet.

Indicatoren:	**Wederzijdse uitwisseling fraudefenomenen** **Organisatie van thematische workshops** **Het opzetten van gegevensfluxen**
Product:	**Afgesloten protocol**
Betrokken actoren:	**Sociale Inspectiediensten – SIOD - FOD FIN**
Projectleider:	**FOD FIN**
Middelen:	**Capaciteit bij de diensten, IT, …**

Recurrente actie 66: GAP-analyse van de beschikbare databanken t.a.v. de behoefteanalyse sociale fraudebestrijding

De initiatieven omtrent GAP-analyse maken tevens integraal deel uit van het Actieplan van het College voor de strijd tegen de fiscale en sociale fraude via projectfiche F22

Databanken zijn van een onschatbare waarde, de zogenaamde Big Data. De databanken aanwenden in het kader van de Sociale Fraudebestrijding is van een onmisbaar belang. Fluxen moet hiervoor opgezet worden en oefeningen van datamatching en -mining moeten worden uitgerold. Samen met de KSZ kan er in kaart worden gebracht welke databanken er beschikbaar zijn om vervolgens via een GAP- analyse na te gaan welke toegangen/ fluxen nodig zijn om zich via data optimaal de strijd tegen de sociale fraude te voeren. Deze oefening loopt uiteraard parallel met respect voor de privacy-wetgeving en de nodige reciprociteit tussen de betrokken diensten.

Indicatoren:	**Het in kaart brengen van de beschikbare databanken GAP-analyse**
Product:	**rapport + structurele gegevensuitwisselingen i.p.v. ad hoc uitwisseling van dossiers.**
Betrokken actoren:	**KSZ – Sociale Inspectiediensten – SIOD – FOD Financiën – Regio's**
Projectleider:	**KSZ**
Middelen:	**FTE, privacywetgeving & ICT-ondersteuning**

Recurrente actie 67: Verbeterde samenwerking tussen de verschillende meldpunten (MEC, FOD Economie, etc.)

De initiatieven omtrent de optimalisatie van de gegevensuitwisselingen (meldingen) inzake COVID-19 maken tevens integraal deel uit van het Actieplan van het College voor de strijd tegen de fiscale en sociale fraude via projectfiche F24

Indicatoren:	**Aftoetsen en vastleggen van de scope voor verdere samenwerking. Uitrol van nieuwe formulieren (Welzijn & Carwashes)**
Betrokken actoren:	**SIOD – FOD Economie**
Projectleider:	**SIOD**

Recurrente actie 68: BEX - EESSI: Verhoging en optimalisatie van bilaterale gegevensuitwisselingen

Het levensbewijs heeft als doel te controleren of de pensioengerechtigde en/of eventuele echtgeno(o)t(e) daadwerkelijk in leven is/zijn overeenkomstig het bedrag van de uitkering (gezin/alleenstaande) en de signaletiek van de FPD en indien nodig de betalingen aan te passen. Met een aantal landen bestaat er al een elektronische en automatische uitwisseling inzake de overlijdensdata van de gerechtigden op een uitkering van de FPD (via BEX). De FPD tracht sinds enkele jaren de automatische en elektronische uitwisseling van sociale gegevens (via de KSZ) met bepaalde landen stapsgewijs te verhogen. De FPD zet dan ook de onderhandelingen verder met de meest betrokken landen waar pensioenuitkeringen worden betaald. Hierbij wordt gestreefd naar een elektronische en automatische uitwisseling. Er wordt (naast de uitwisseling van de overlijdensdata) ook gestreefd naar een uitwisseling van andere sociale gegevens, o.a. de bedragen en de gezinssamenstelling.

Indicatoren:	**Het aantal onderhandelingen met andere landen i.v.m. bilaterale uitwisselingen en andere sociale gegevens in het kader van BEX (elektronisch en automatisch)**
Betrokken actoren:	**FPD**
Projectleider:	**FPD**

Recurrente actie 69: Samenwerking en gegevensuitwisseling met de politiediensten (Motem's, Optimalisering, Gegevensuitwisseling, …)

De verderzetting van de samenwerking en gegevensuitwisseling met de politiediensten maakt tevens integraal deel uit van het Actieplan van het College voor de strijd tegen de fiscale en sociale fraude via projectfiche F25

In de arrondissementscellen worden er op dit ogenblik reeds tal van multidisciplinaire acties voorbereid, uitgevoerd en geëvalueerd. Dit gebeurt in zeer veel gevallen in samenwerking met de lokale en federale politiediensten. Daarnaast zijn er andere gestructureerde vormen van samenwerking tussen politie en inspectiediensten. In 2022 wordt er verder gewerkt aan de samenwerking en gegevensuitwisseling tussen de sociale inspectiediensten en de politiediensten.

Indicatoren:	**Verdere multidisciplinaire aanpak van de dossiers grootschalige sociale fraude onder leiding van het openbaar ministerie.** **Analyse van de impact van de wetswijziging** **Verdere optimalisering van de wederzijdse gegevensuitwisseling tussen politiediensten en sociale inspectiediensten.**
Betrokken actoren:	**SIOD – Sociale Inspectiediensten – Politie – Openbaar Ministerie**
Projectleider:	**Sociale Inspectiediensten (volgens bevoegdheden)**

6.2. Operationele Doelstelling: Meer inzetten op detectie via datamatching en -mining technieken

Recurrente actie 70: Datamining/datamatching binnen RVA en RSVZ

De RVA zal in 2022 de cel datamining, opgericht in de schoot van de Centrale Controledienst, verder professionaliseren met als doel om de bestaande profielen, gebaseerd op datamining/datamatching technieken, te optimaliseren en nieuwe profielen te ontwikkelen.

Het RSVZ zal in 2022 de structuur omtrent datamining/datamatching verder ontwikkelen. Het objectief van deze structuur is om de detectie te verbeteren van fraudefenomenen gelinkt aan het sociaal statuut van de zelfstandigen en hierdoor de onderzoeken beter op elkaar te kunnen afstemmen.

Indicatoren:	**Verdere professionalisering Cel Datamining bij RVA** **Het voortzetten van de ontwikkeling van de structuur datamining/ datamatching en rapportage binnen het RSVZ. Binnen de datamining ligt de focus op de ontwikkeling van fraudescenario's.**
Betrokken actoren:	**RVA - RSVZ**
Projectleider:	**RVA - RSVZ**

6.3. Operationele Doelstelling: Ontwikkeling van een risicogebaseerde aanpak

Actie 71: Het ontwikkelen van een Multi Annual National Control Plan (MANCP) voor de Arbeidsinspectie (TSW en TWW)

Het MANCP zorgt voor een risico-gebaseerde evaluatie en bewaking van de werkgevers voor het geheel van wet- en regelgeving waarvoor de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg bevoegd is.

Het MANCP is gebaseerd op een wetenschappelijke gevalideerde methodologie. Als input worden historische gegevens gebruikt naast adviezen van de volgende stakeholders: Nationale Arbeidsraad, Hoge Raad voor Preventie en Bescherming op het Werk en wetenschappelijke experten en wordt rekening gehouden met het aantal beschikbare inspecteurs. Gelet op de verhouding tussen het aantal te controleren werkgevers en de beschikbare personeelscapaciteit is het immers nodig om prioriteiten vast te leggen gebaseerd op objectieve en meetbare criteria.

Het toepassingsgebied van het MANCP betreft in eerste fase de proactieve inspecties uitgevoerd door de sociaal inspecteurs van de Arbeidsinspectie.

Momenteel is dit nog een project. Normaal gezien wordt een eerste versie van het MANCP uitgerold in de loop van 2022.

Indicatoren:	**Uitrol eerste versie**
Product:	**MANCP**
Betrokken actoren:	**TSW – TWW - SIOD**
Projectleider:	**SIOD**
Middelen:	**Medewerkers FOD WASO en SIOD, gevalideerde controledata, statbel, RSZ stat, nationale bank, socio economische monitoring, ….**

7. STRATEGISCHE DOELSTELLING:

Het voorkomen van sociale fraude

7.1. Operationele Doelstelling: Het verzamelen van statistische gegevens en het (laten) verrichten van studies en onderzoek naar de arbeidsomstandigheden en de arbeidsmarkt, van macro- tot microniveau

NEW Actie 72: Analyse van de ernstige arbeidsongevallen binnen een grensoverschrijdende tewerkstelling.

Zorgen voor de verbetering van de arbeidsomstandigheden door de nationale en internationale arbeidsmarkt te analyseren. Verstrekken van expertise aan andere instanties en landen over werkgelegenheid en arbeid.

Het verzamelen van statistische gegevens en het (laten) verrichten van studies en onderzoek naar de arbeidsomstandigheden en de arbeidsmarkt, van macro- tot microniveau door het uitvoeren op basis van de omstandige verslagen van een kwalitatieve en kwantitatieve analyse van de zeer ernstige arbeidsongevallen overkomen aan gedetacheerde werknemers met het oog op het benoemen van de knelpunten en het aanreiken van voorstellen voor toekomstige optimalisaties, zowel regelgevend als operationeel.

Kwalitatieve en kwantitatieve studie van de zeer ernstige arbeidsongevallen overkomen aan gedetacheerde werknemers.

Indicatoren:	**Verstrekken van deskundig advies**
Product:	**Kwalitatieve en kwantitatieve studie van de zeer ernstige arbeidsongevallen overkomen aan gedetacheerde werknemers.**
Betrokken actoren:	**TSW – TWW – AJS (FOD WASO)**
Projectleider:	**TWW**
Middelen:	**Capaciteit betrokken diensten, toegang tot gegevens, …**

Recurrente actie 73: Samenwerking met de Dienst Administratieve Vereenvoudiging op het vlak van Perceptiemeting "sociale fraudebestrijding"

In 2022 wordt verder gewerkt aan het objectief onderzoek naar de (evolutie van) de perceptie bij verschillende doelgroepen inzake sociale fraudebestrijding en naar de evaluatie van de basisprincipes opgenomen in het Charter dat in 2018 werd afgesloten tussen de SIOD, vijf federale sociale inspectiediensten en hun voogdijministers enerzijds en de representatieve werkgevers- en zelfstandigenorganisaties in de Groep van 10 anderzijds. De resultaten van deze onderzoeken kunnen gebruikt worden voor o.a. preventieve en begeleidende doeleinden.

Indicatoren:	**Afgewerkt onderzoeksrapport omtrent de perceptiemeting** **Afgewerkt onderzoeksrapport omtrent de evaluatie van het Charter**
Betrokken actoren:	**SIOD – Sociale Inspectiediensten - Sociale Partners - DAV**
Projectleider:	**SIOD**

7.2. Operationele Doelstelling: De sectorale aanpak voortzetten en inzetten op het actualiseren van de bestaande afspraken en het verruimen van de preventieve tools.

NEW Actie 74: Begeleiding wetenschappelijke studie naar de preventie van fraude in de sportsector (Prevention of Fraud in Sports - PrOFS)

De Universiteit Gent en Katholieke Universiteit Leuven zijn in oktober 2020 gestart met een multidisciplinair onderzoeksproject naar de preventie van fraude in de sportwereld. Het doel van het onderzoek is om een holistisch kader te ontwikkelen ter preventie van fraude, waarbij o.a. concrete tools (bv. fraudebarometer) ontwikkeld zullen worden om de strijd tegen fraude in sport te optimaliseren. De focus van het PrOFS project ligt op die types van fraude die het sterkst aanwezig zijn, maar waartegen een geïntegreerde aanpak ontbreekt (vb. matchfixing, mensenhandel, financiële en sociale fraude). Aan de SIOD werd gevraagd om lid te zijn van het adviescomité van de studie, wat impliceert dat SIOD (en de sociale inspectiediensten) bijstand zal/zullen geven aan het onderzoek. Verder werden er vier werkgroepen in het leven geroepen om de resultaten optimaal te valoriseren. SIOD maakt deel uit van de werkgroep 'Anti-fraude netwerk en barometer'.

Indicatoren:	**Deelname aan de vergaderingen van het adviescomité (2 vergaderingen per jaar)**
Product:	**Verhoogde kennis omtrent fraude in de sportwereld, omtrent methodologieën ter preventie van fraude en omtrent de aanpak van grootschalige projecten**
Betrokken actoren:	**SIOD – Sociale Inspectiediensten**
Projectleider:	**SIOD**
Middelen:	**Overleg tijdens de vergaderingen, uitwerking van een of meerdere producten (bv. fraudebarometer), communicatie omtrent het onderzoek naar de betrokken partners**

Recurrente actie 75: Uitbreiden sectorale aanpak, met inbegrip van Plannen voor Eerlijke Concurrentie (PEC), Samenwerkingsovereenkomsten, Guidelines & Checklists: actualiseren van bestaande – onderzoeken nood aan nieuwe sectoren/domeinen

De HRZKMO vindt de sectorale aanpak positief en vraagt verderzetting van deze benadering, met de nodige participatie van de sectoren[23].

Om de specifieke sectorgebonden problemen aan te pakken, werden Plannen voor Eerlijke Concurrentie (PEC) en samenwerkingsakkoorden afgesloten. In uitvoering hiervan werden "Checklists" en "Guidelines" opgesteld in samenwerking met diverse inspectiediensten. Een evaluatie en/of update van deze PEC's, samenwerkingsakkoorden, guidelines en checklists dringt zich op.

Binnen het PEC dat werd afgesloten binnen het Paritair Comité van het vervoer, zal bv. kunnen onderzocht worden of er gebruik kan worden gemaakt van de beschikbare data in de Kruispuntbank voor Ondernemingen (KBO) en de databank vergunningen die heden nog bij de FOD Mobiliteit beschikbaar is, maar die door de regionalisering in de toekomst zal worden beheerd door de regionale overheden.

Door middel van datamining kan op basis van deze databanken nagegaan worden welke ondernemingen de NACE-code transport (49410) opgeven en kan vervolgens gecontroleerd worden of deze ondernemingen over een vervoersvergunning beschikken[24].

In het kader van het samenwerkingsakkoord dat met de verhuissector werd afgesloten, worden er conform de fraudefenomeenfiche "Verhuis" inspanningen geleverd om de stakeholders te sensibiliseren omtrent nieuwe oneerlijke concurrentie die zich aanbiedt op het Internet.

Indicatoren:	**Evaluatie Checklists & Guidelines volgens een vooropgestelde planning Opstellen nieuwe Guidelines o.a. in de sportsector en voor platformeconomie volgens een vooropgestelde planning; bv. opstellen van nieuwe checklists voor de elektrotechnische sector, rekening houdend met de beschikbare capaciteit[25]**
Betrokken actoren:	**SIOD – RSZ- RSVZ – TSW – RVA – Sectorale sociale partners - KBO – FOD Mobiliteit en regionale overheden (databank vergunningen)**
Projectleider:	**SIOD**

23 *Cfr. Advies MH/JC/AS 877-2022 van de HRZKMO over het ontwerp van operationeel plan Sociale Fraudebestrijding, dd. 04/04/2022*
24 *Cfr. Advies MH/JC/AS 877-2022 van de HRZKMO over het ontwerp van operationeel plan Sociale Fraudebestrijding, dd. 04/04/2022*
25 *Cfr. Advies MH/JC/AS 877-2022 van de HRZKMO over het ontwerp van operationeel plan Sociale Fraudebestrijding, dd. 04/04/2022*

Recurrente actie 76: Flitscontroles

In 2022 zullen de arrondissementscellen niet alleen onaangekondigde controles uitvoeren, maar zich tevens verder toespitsen op de zgn. “flitscontroles”. Net zoals de voorgaande jaren zullen de sociale inspectiediensten, desgevallend bijgestaan door andere inspectiediensten en justitie en politie, in de fraudegevoelige sectoren ook aangekondigde controles uitvoeren. Dergelijke flitscontroles hebben voornamelijk een informatief en preventief karakter en worden voorafgaand gepubliceerd op de website van de SIOD en meegedeeld aan de sociale partners.

Indicatoren:	**6 flitsperiodes per gerechtelijk arrondissement in de genoemde fraudegevoelige sectoren en georganiseerd door aangestelde SPOC’s van de deelnemende federale sociale inspectiediensten.** **6 voorafgaande aankondigingen van de flitsperiodes ten minste 2 weken vóór de datum van de flitsperiode, op de website van de SIOD.** **In 2022 zullen volgende flitscontroles georganiseerd worden:** ◆ **Januari: Bewakingssector** ◆ **Februari: Transport (goederenvervoer met inbegrip van de koerierdiensten)** ◆ **Mei: Bouw (met inbegrip van de metaal – en elektrosector)** ◆ **Juli: Horeca** ◆ **September: Land – en tuinbouw (groene sectoren)** ◆ **November: Grootsteden (met focus op (hand)carwashes)**
Betrokken actoren:	**Arrondissementele Cellen – Sociale Inspectiediensten**
Projectleider:	**SIOD**

DEFINITIES EN GEBRUIKTE AFKORTINGEN

Definities

Dit jaar wordt de programmawerking “sociale dumping” verder verfijnd waarbij er gewerkt wordt met specifieke acties gericht op de realisatie van een vooropgesteld programmadoel voor een specifieke doelgroep (zie tevens de wetenschappelijke onderbouwing van het strategisch plan). Een actie binnen het programma sociale dumping is een project ter realisatie van een vooropgesteld programmadoel (op langere termijn) binnen een programma dat verweven is met andere acties binnen dat programma.

De verschillende maatregelen binnen dit plan worden als volgt benoemd en opgenomen:

- **Acties:**
  Een actie is in principe een project dat over 1 jaar loopt. Het kan gaan om nieuwe initiatieven (zowel gemeenschappelijke als van een individuele inspectiedienst) of een verderzetting van een (gedeeltelijk) niet-uitgevoerde actie of een recurrente actie die jaarlijks wordt hernomen.
- **Beleidsacties:**
  Dit zijn vooropgestelde activiteiten van politieke aard die worden uitgevoerd door de bevoegde beleidscellen/ verantwoordelijke ministers.
- **Programma:**
  Programmawerking houdt in dat verschillende projecten worden uitgebouwd waarbij door interne coherentie en synergiën wordt toegewerkt naar overkoepelende strategische doelstellingen. Door een onderlinge logische samenhang te creëren tussen verschillende projecten wordt gestreefd naar het realiseren van een maatschappelijke impact. Door projecten en activiteiten op een gecoördineerde manier te beheren wordt een meerwaarde gecreëerd die niet behaald zou kunnen worden indien projecten individueel beheerd zouden worden

Gebruikte afkortingen

AFKORTING	VERKLARING
DAV	Dienst Administratieve Vereenvoudiging
KSZ	Kruispuntbank Sociale Zekerheid
TWW	Toezicht op het Welzijn op het Werk
TSW	Toezicht op de Sociale Wetten
FEDRIS	Federaal agentschap voor beroepsrisico's
RIZIV DAC	Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering Dienst voor Administratieve Controle
RIZIV DGEC	Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering Dienst voor Geneeskundige Evaluatie en Controle
RSVZ	Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen
BBI	Bijzondere Belastinginspectie
RVA	Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening
RSZ	Rijksdienst voor Sociale Zekerheid
FGP	Federale Gerechtelijke Politie
DAG	Dienst Administratieve Geldboeten
SIOD	Sociale Inlichtingen- en Opsporingsdienst
FOD WASO	Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid Arbeid en Sociaal Overleg
FOD Financiën	Federale Overheidsdienst Financiën
FOD Mobiliteit (transport)	Federale Overheidsdienst Mobiliteit (transport)
FOD SZ	Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid
PO	Partnerschapsovereenkomsten
CAO	Collectieve arbeidsovereenkomsten
NAR	Nationale Arbeidsraad
ELA	European Labour Authority
MOU	Memorandum of Understanding
PEC	Plannen voor Eerlijke Concurrentie
SPW	Service Public Wallonie
VSI	Vlaamse Sociale Inspectie
AAFisc	Algemene Administratie van de Fiscaliteit
ARZA	Algemeen Repertorium van de Zelfstandige Arbeiders
FPD	Federale Pensioendienst

ACTIEPLAN SOCIALE FRAUDEBESTRIJDING 2022

Verantwoordelijke uitgever:

Bart Stalpaert
Directeur Sociale Inlichtingen- en Opsporingsdienst (SIOD)

Ernest Blerotstraat 1 – 1070 Brussel

info@siod.belgie.be
www.siod.belgie.be

SIOD
SOCIALE INLICHTINGEN- EN OPSPORINGSDIENST